

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

«ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 100 ΧΡΟΝΙΑ

Σταχτοὶ ἤβλαστο
ἐν τῷ θύρῳ, ἐν χερσὶ
ἀνθρώπου, αἰγῶν.

Ἀποστολὴ τοῦ
ἐκκλ. ἐκκλ. ἐκκλ.
1876
ἐκκλ.
ἐκκλ.

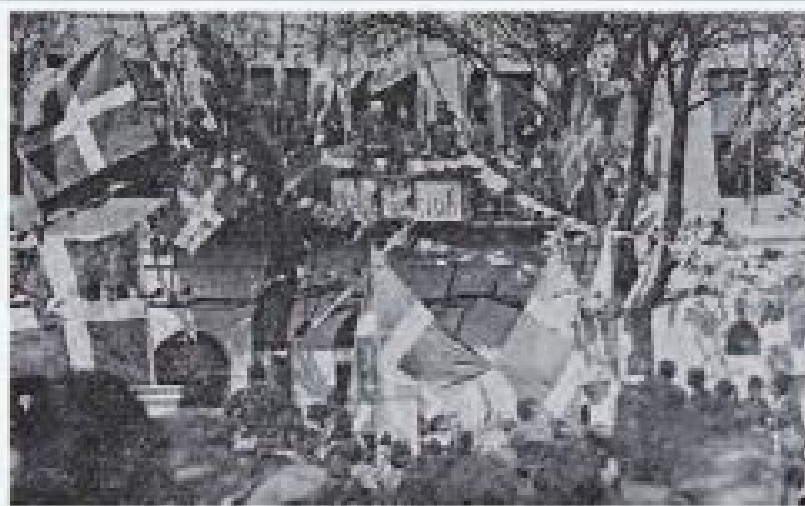
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ 2020

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Ἡ εἵσοδος τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ στὴν Κομοτηνὴ.

Ἑορτολόγιον 2020

Ἀφιέρωμα:
«Ἐλευθέρια» Κομοτηνῆς
ἐπέτειος 100 χρόνων

ΕΚΔΟΣΙΣ

Ι. Μ. ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Η Δ.Θ.Π. Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
Κ.Κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΡΩΝΕΙΔΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
εὐχεται εἰς τὸν εὐσεβῆ Κλῆρο,
τὸν φιλόθρησκο Λαὸ
καὶ τοὺς παραλήπτας
τοῦ παρόντος
ἡμερολογίου της,
τὸ Νέον Ἔτος 2020
ἀπὸ τὸν πανάγαθο Θεὸ
Εἰρηνικό, Εὐλογημένο
καὶ Σωτήριο.

Ἀφιέρωμα

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς προβαίνει καὶ ἐφέτος τὴν ἔκδοση τοῦ ἐγκολπίου ἡμερολογίου, τὸ ὁποῖο ἀφιερώνει στὴν Ἐπέτειο τῶν 100 χρόνων ἀπὸ τὴν Ἀπελευθέρωση τῆς Κομοτηνῆς καὶ τὴν ἐνσωμάτωσή της στὸν κορμὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Μιὰ μιὰ ἀκόμη χρονιά ἢ καθ' ἡμᾶς Ἱερὰ Μητρόπολις ἀφιερώνει τὸ ἡμερολόγιο σὲ θέμα ἱστορικό, γιατί θεωρεῖ ὅτι εἶναι ἀναγκαῖο νὰ γνωρίζουμε ὅλοι καὶ κυρίως οἱ νέοι μας, τὴν τοπική μας ἱστορία, τὶς νίκες καὶ τὰ κατορθώματα, τὰ παθήματα καὶ τὰ πάθη τῶν πατέρων μας, νὰ γνωρίσουμε τὰ ἐπιτεύγματα καὶ τὰ λάθη, νὰ γνωρίσουμε τὸ παρελθόν μας γιὰ νὰ

εἴμαστε σὲ θέση νὰ γνωρίζουμε ἀλλὰ καὶ νὰ καθορίζουμε τὸ μέλλον τοῦ τόπου μας, τὸ μέλλον τῆς πατρίδας μας.

Τὸ 2020 συμπληρώνονται ἑκατὸ ἔτη ἀπὸ τὴν Ἀπελευθέρωση τῆς Κομοτηνῆς καὶ ἡ χρονιά αὕτη εἶναι ἀφιερωμένη στὴ μνήμη τῶν γεγονότων ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ποὺ σημάδευσαν τὸν τόπο μας, σημάδευσαν τὴν Κομοτηνὴ καὶ τὴν περιοχή της, σημάδευσαν ὅλη τὴν Θράκη. Σημάδευσαν τὴν Κομοτηνὴ καὶ τὴν περιοχή της, γιατί μετὰ ἀπὸ τόσους αἰῶνες δουλείας καὶ καταπίεσης, περιπετειῶν καὶ παθημάτων τῶν κατοίκων της οἱ Ἕλληνες εἶναι πλέον ἐλεύθεροι στὸν τόπο τους.

Ταυτόχρονα ὅμως ἡ ἐπέτειος αὕτη ἀποτελεῖ καὶ μιὰ καλὴ ἀφορμὴ γιὰ νὰ γνωρίσουμε τὰ γεγονότα καὶ τὰ ζητήματα ποὺ προηγήθηκαν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Κομοτηνῆς, νὰ γνωρίσουμε τοὺς ἀγῶνες καὶ τὶς ἀγωνίες τῶν ἰθυνόντων τῆς πατρίδος μας, τοὺς ἀγῶνες τῶν πατέρων μας γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Θράκης καὶ τὴν ἐνσωμάτωσή της στὸ Ἑλληνικὸ Κράτος, τὴν πατρίδα μας τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ Ἑκατονταετηρίδα τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Κομοτηνῆς ἀποτελεῖ καὶ μιὰ καλὴ εὐκαιρία προβληματισμοῦ ἀλλὰ καὶ διαφυλάξεως τῆς

ιστορικής μνήμης καὶ κυρίως τὰ γεγονότα καὶ οἱ ἀγῶνες γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ τόπου μας, τῆς πατρίδας μας, εἶναι ἀναγκαῖο νὰ μᾶς παραδειγματίσουν γιὰ νὰ συνεχίσουμε τὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν πρόοδο καὶ τὴν προκοπὴ τῆς Θράκης, γιὰ τὴν πρόοδο καὶ τὴν προκοπὴ τῆς Ἑλλάδας.

Ἡ Ἑλληνικὴ Θράκη εἶναι πλέον ἐλεύθερη ἐδῶ καὶ ἑκατὸ χρόνια καὶ γιὰ τὴν τοπικὴ μας Ἐκκλησία, τὴν Ἱερὰ Μητρόπλη Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς, ἡ γνώση τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος ἀποτελεῖ προϋπόθεση γιὰ τὴν ἐθνικὴ μας πρόοδο. Ἡ γνώση τῶν γεγονότων τῆς Ἀπελευθερώσεως τῆς Θράκης καὶ τῆς Κομοτηνῆς, ἡ γνώση τῆς ἱστορίας μας, συμβάλλει στὴ διαφύλαξη τῆς ἱστορικῆς καὶ πολιτιστικῆς μας κληρονομιάς, συμβάλλει στὴ διαμόρφωση τῆς ἐθνικῆς καὶ πολιτιστικῆς μας ταυτότητας.

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς ἐκφράζει τὴν εὐχή, ὅπως τὸ ἔτος 2020 εἶναι ἀπὸ τὸν Δημιουργό, Εὐεργέτη καὶ Προστάτη τῆς Ζωῆς Κύριο Ἰησοῦ Χριστό μας αἴσιο, εὐλογημένο καὶ εἰρηνικό.

Μετ' εὐχῶν ἐχμορδίων @ εὐλοχιῶν

Γ^{ος} Μαρωνείας @ Κομοτηνῆς Παναγιώτης

Ἰανουάριος 2020

1	Τ		† ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Βασιλείου Μεγάλου, Ἐμμελείας
2	Π		Σιλβέστρου, Θεαγένους, Θεοπίστου μ., Σεραφεῖμ Σάρωφ
3	Π	Ⲅ	Μαλαχίου προφήτου, Γορδίου, Θωμαΐδος
4	Σ		Σύναξις τῶν 70 Ἀποστόλων, Θεοκτίστου μάρτυρος
5	Κ		† ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ. Θεωνᾶ μ., Συγκλητικῆς ὁσ. (νηστεία)
6	Δ		† ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ
7	Τ		† Σύναξις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ
8	Τ		Γεωργίου Χοζεβίτου, Δομνίκης, Κύρου & Ἀττικοῦ
9	Π		Πολυεύκτου, Εὐστρατίου, Ἀντωνίνης μ., Πέτρου, Λαυρεντίου
10	Π	Ⲛ	† Γρηγορίου Νύσσης, Δομετιανοῦ Μελιτινῆς, Μαρκιανοῦ πρεσβ.
11	Σ		† Θεοδοσίου Κοινοβιάρχου, Ἀγαπίου, Νικηφόρου
12	Κ		† ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ. Τατιανῆς, Εὐθασίας, Μερτίου & Πέτρου μ.
13	Δ		Ἑρμούλου, Στρατονίκου μ., Μαξίμου Καυσοκ.
14	Τ		Ἀγνῆς, Τῶν ἐν Σινᾷ καὶ Ραῖθῳ ἀναιρεθέντων Πατέρων
15	Τ		Παύλου Θηβαίου, Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου
16	Π		Προσκ. ἁλ. Πέτρου, Πευσίππου, Ἐλασίππου, Μεσίππου, Νεονίλης
17	Π	Ⲙ	† Ἀντωνίου Μεγ., Ἀντωνίου Βεροίας, Γεωργίου ἐν Ἰωαννίνοις
18	Σ		† Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας
19	Κ		† ΙΒ' ΛΟΥΚΑ. Μάρκου Εὐγεν., Μακαρίου Αἰγ., Ἀρσενίου Κερκ.
20	Δ		† Εὐθυμίου Μεγάλου, Εὐσεβίου, Ζαχαρίου Ἄρτης
21	Τ		Μαξίμου ὁμ., Νεοφύτου μ., Πατρόκλου & Ἀγνῆς, Εὐγενίου μ.
22	Τ		Τιμοθέου ἀπ., Ἀναστασίου Πέρσου, Ἰωσήφ Κρητός, Λέοντος
23	Π		Κλήμεντος Ἀγκύρας, Ἀγαθαγγέλου μ., Διονυσίου ἐν Ὀλύμπῳ
24	Π	Ⲛ	Ξένης ὁσίας, Βαβύλα ἱερομ., Ζωσιμᾶ ὁσ., Νεοφύτου Ἐγκλείστου
25	Σ		† Γρηγορίου Θεολόγου, Αὐξεντίου νεομ., Μαργαρίτας
26	Κ		† ΙΕ' ΛΟΥΚΑ. Ξενοφώντος, Ἀμωνᾶ ὁσ., Θεοδώρου Στουδίτου
27	Δ		† Ἀνακομ. λειψ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου
28	Τ		Ἐφραίμ Σύρου, Παλλαδίου καὶ Ἰακώβου ὁσίων, Χάριτος
29	Τ		Ἀνακ. λειψ. Ἰγνατίου Θεοφόρου, Δημητρίου νεομ. Χιοπολίτου
30	Π		† Τριῶν Ἱεραρχῶν (Ἑορτὴ Παιδείας), Θεοφίλου νέου μ.
31	Π		Κύρου-Ἰωάννου Ἀναργύρων, Ἀθανασίας μ., Ἡλιοῦ Ἀρδούνη

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Κολ. β' 8-12	Λουκ. β' 20-21, 40-52	Περιτομῆς Ἰ. Χριστοῦ
5	Β' Τιμ. δ' 5-8	Μάρκ. α' 1-8	δ' Ζ'
6	Τίτ. β' 11-14, γ' 4-7	Ματθ. γ' 13-17	Θεοφανείων
7	Πράξ. ιθ' 1-8	Ἰωάν. α' 29-34	Συν. Ἰωάννου Προδρόμου
12	Ἐφεσ. δ' 7-13	Ματθ. δ' 12-17	πλ. α' Η'
17	Ἐβρ. ιγ' 17-21	Λουκ. στ' 17-23	Ἀντωνίου Μεγάλου
18	Ἐβρ. ιγ' 7-16	Ματθ. ε' 14-19	Ἀθανασίου & Κυρίλλου
19	Κολ. γ' 4-11	Λουκ. ιζ' 12-19	πλ. β' Θ'
25	Ἐβρ. ζ' 26 - η' 2	Ἰωάν. ι' 9-16	Γρηγορίου Θεολόγου
26	Α' Τιμ. δ' 9-15	Λουκ. ιθ' 1-10	βαρύς Ι'
30	Ἐβρ. ιγ' 7-16	Ματθ. ε' 14-19	Τριῶν Ἱεραρχῶν

Τοπικὸν Ἑορτολόγιον

- 1/1/2020** Περιτομὴ τοῦ Κυρίου - Μ. Βασιλείου: Ὁ Ἱ. Ν. Ἀγ. Βασιλείου Παγουρίων
- 7/1/2020** Σύναξις Τιμίου Προδρόμου: Ὁ Ἱ. Ν. Τιμίου Προδρόμου Πελαγίας
- 13/1/2020** Ὁσ. Μαξίμου Καυσοκαλύβη: Ἡ Ἱ. Μονὴ Ὁσ. Μαξίμου Καυσοκαλύβη Παπικίου Ὁρους
- 17/1/2020** Ἀγ. Ἀντωνίου: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον τοῦ Ἰάσμου
- 18/1/2020** Ἀγ. Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου: Οἱ Ἱ. Ν. Ἀγ. Ἀθανασίου Αἰγείρου, Κοσμίου καὶ Σάλπης καὶ τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Καρυδιᾶς καὶ Κίρκης.
- 22/1/2020** Ἀγ. Ἀποστόλου Τιμοθέου: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μεγάρου

Φεβρουάριος 2020

1	Σ		† Τρύφωνος, Βασιλείου Θεσ/νίκης, Αναστασίου ἐκ Ναυπλίου
2	Κ	Ⲅ	† Ὑπαπαντή τοῦ Κυρίου. Ἀγαθοδώρου, Γαβριήλ
3	Δ		Συμεών Θεοδόχου, Ἄννης προφ.
4	Τ		Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου, Νικολάου ὁμ., Ἀβραμίου
5	Τ		Ἀγάθης, Πολυεύκτου ΚΠόλεως, Θεοδοσίου ἐν Σκοπέλῳ
6	Π		Φωτίου Πατρ. ΚΠόλεως, Βουκόλου Σμύρνης, Φαύστης
7	Π		Παρθενίου Λαμψάκου, Λουκά ὁσίου τοῦ ἐν Στειρίῳ
8	Σ		Ζαχαρίου προφ., Θεοδώρου στρατηλάτου, Μάρθας & Μαρίας μ.
9	Κ	Ⲅ	† ΙΣΤ΄ ΛΟΥΚΑ (Τελώνου & Φαρισαίου). (ἀρχὴ Τριωδίου)
10	Δ		† Χαραλάμπους ἱερομ., Αναστασίου, Ζήνωνος ταχυδρόμου
11	Τ		Βλασίου ἱερομάρτυρος, Θεοδώρας τῆς Αὐγούστης
12	Τ		Μελετίου Ἀντιοχείας, Ἀντωνίου ΚΠόλεως, Χρήστου κηπουροῦ
13	Π		Ἀκύλα & Πρισκίλλης ἀποστόλων, Εὐλογίου Ἀλεξανδρείας
14	Π		Αὐξεντίου, Ἀβραάμ, Μάρωνος, Νικολάου Κορίνθου
15	Σ		Ὁνησίμου ἀποστ., Εὐσεβίου, Ἀνθίμου ὁσίου τοῦ ἐν Χίῳ
16	Κ	Ⲅ	† ΙΖ΄ ΛΟΥΚΑ (Ἀσώτου). Παμφίλου, Φλαβιανοῦ ΚΠόλεως
17	Δ		Θεοδ. Τήρωνος, Θεοδώρου Μυτιλήνης νεομ., Πουλχερίας
18	Τ		Λέοντος Ρώμης, Ἀγαπητοῦ ἐπισκόπου Σιναίου
19	Τ		Ἀρχίππου, Φιλήμονος ἀποστ., Φιλοθέης Ἀθηναίας
20	Π		Λέοντος ἐπ. Κατάνης, Βησσαρίωνος, Ἀγάθωνος Ρώμης
21	Π		Τιμοθέου ἐν Συμβόλοις, Εὐσταθίου Ἀντιοχ., Ἰωάννου ΚΠόλεως
22	Σ		† Ψυχοσάββατον. Εὐρεσις λειψ. μ. ἐν τοῖς Εὐγενίου, Βαραδάτου
23	Κ	Ⲅ	† ΑΠΟΚΡΕΩ. Πολυκάρπου Σμύρνης, Γοργονίας, Δαμιανοῦ ὁσίου
24	Δ		† Α΄-Β΄ εὐρεσις Κεφ. Τιμίου Προδρόμου
25	Τ		Ταρασίου ΚΠόλεως, Ρηγίνου ἐπ. Σκοπέλου, Ἀλεξάνδρου Θράκης
26	Τ		Πορφυρίου Γάζης, Φωτεινῆς Σαμαρείτιδος, Θεοκλήτου μάρτ.
27	Π		Προκοπίου Δεκαπολίτου, Στεφάνου γηροκόμου, Γελασίου
28	Π		Βασιλείου ὁμ., Προτερίου Ἀλεξ., Βάρσου, Κυράννης νεομ.
29	Σ		Κασσιανοῦ ὁμολογητοῦ τοῦ Ρωμαίου

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Ἐβρ. ζ' 7-17	Λουκ. β' 22-40	πλ. δ' -
9	Β' Τιμ. γ' 10-15	Λουκ. ιη' 10-14	α' Α'
10	Β' Τιμ. β' 1-10	Ἰωάν. ιε' 17-ιστ' 2	Ἀγ. Χαραλάμπους
16	Α' Κορ. στ' 12-20	Λουκ. ιε' 11-32	β' Β'
22	Α' Θεσ. δ' 13-17	Λουκ. κα' 8-9, 25-27, 33-36	Ψυχοσαββάτου
23	Α' Κορ. η' 8-θ' 2	Ματθ. κε' 31-46	γ' Γ'

Τοπικὸν Ἑορτολόγιον

- 1/2/2020** Ἀγ. Τρύφωνος: Οἱ Ἱ. Ν. Ἀγ. Τρύφωνος Κομοτηνῆς, Ἐβρένου καὶ τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Μεσσοῦνης
- 8/2/2020** Ἀγ. Θεοδώρου Στρατηλάτου: Ὁ Ἱ. Ν. Ἀγ. Θεοδώρου Ν. Σιδηροχωρίου
- 10/2/2020** Ἀγ. Χαραλάμπους: Ὁ Ἱ. Ν. Ἀγ. Χαραλάμπους Μαρωνείας καὶ τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Ἱ. Ν. τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς καὶ Διώνης
- 11/2/2020** Ἀγίου Βλασίου: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Ἰάσμου
- 17/2/2020** Ἀγίου Μιχαὴλ Μαυροειδοῦς: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον τῆς Ἱ.Μ. Ὁσ. Μαξίμου Καυσοκαλύβη

Μάρτιος

2020

1	Κ	† ΤΥΡΙΝΗΣ . Εύδοκίας όσ., Μαρκέλλου & Αντωνίνης μ., Αγαπίου
2	Δ	† Καθαρά Δευτέρα . Ήσυχίου, Εὐθαλίας μ., Νικολάου Πλανᾶ
3	Τ	Εὐτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου μαρτ.
4	Τ	Γερασίμου Ἰορδαν., Παύλου & Ἰουλιανῆς, Γρηγορίου Ἀσσου
5	Π	Κόνωνος, Εὐλογίου, Ἀρχελάου, Εὐλαμπίου
6	Π	† Α' Χαιρετισμοί . Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μ., Εὐρεσις Τιμίου Σταυροῦ
7	Σ	† Ἀνάμν. διὰ κολλύβων θαύματος ἁγ. Θεοδώρου, Λαυρεντίου
8	Κ	† Α' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ὁρθοδοξίας) . Θεοφυλάκτου Νικομηδείας
9	Δ	† Τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν Σεβαστείᾳ , Καισαρίου θαυμ.
10	Τ	Κοδράτου, Ἀναστασίας Πατρ., Μιχαήλ Μαυρουδῆ
11	Τ	Σωφρονίου Ἱεροσ., Θεοδώρας Ἀρτης
12	Π	Γρηγορίου Διαλόγου, Συμεών ν. Θεολόγου, Θεοφάνους ὁμολ.
13	Π	† Β' Χαιρετισμοί . Ἀνακ. λειψ. Νικηφόρου ΚΠόλεως, Ἀβίβου
14	Σ	Βενεδίκτου ὁσίου, Εὐσχήμονος ἐπισκ. Λαμψάκου
15	Κ	† Β' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Γρηγ. Παλαμᾶ) . Αγαπίου, Ἀριστοβούλου ἀπ.
16	Δ	Σαββίνου, Ἰουλιανοῦ μ., Χριστοδοῦλου ἐν Πάτμῳ
17	Τ	Ἀλεξίου ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, Θεοστηρίκτου ὁμολ.
18	Τ	Κυρίλλου Πατρ. Ἱεροσολύμων, Τροφίμου μάρτ.
19	Π	Χρυσάνθου & Δαρείας μαρτ., Κλαυδίου, Δημητρίου Τορναρά
20	Π	† Γ' Χαιρετισμοί . Τῶν ἐν τῇ μονῇ ἁγ. Σάββα ἀναιρεθέντων
21	Σ	Ἰακώβου ὁμ., Θωμᾶ Πατρ. ΚΠόλεως, Φιλήμονος καὶ Δομνίνου
22	Κ	† Γ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Σταυροπροσκυνήσεως) . Βασιλείου Ἀγκύρας
23	Δ	Νίκωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 199 μαρτ., Λουκᾶ νεομ.
24	Τ	† Ἀρτέμονος ἐπ. Σελευκείας, Παρθενίου Πατρ. ΚΠόλεως
25	Τ	† ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (Ἐθνικὴ ἐορτὴ)
26	Π	Σύναξις ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Τῶν ἐν Γοτθίᾳ 26 μαρτύρων
27	Π	† Δ' Χαιρετισμοί . Ματρώνης ἐν Θεσ/νίκῃ, Παύλου ἐπ. Κορίνθου
28	Σ	Ἰλαρίωνος τοῦ νέου ἡγουμ. Πελεκητῆς, Ἡρωδίωνος ἀποστ.
29	Κ	† Δ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ἰωάννου Κλίμ.) . Μάρκου Ἀρεθουσίων, Ἰωνᾶ
30	Δ	Ἰωάννου Κλίμακος, Ζαχαρίου Κορίνθου, Εὐβούλης μάρτ.
31	Τ	Υπατίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν, Ἀκακίου ὁμολογητ.

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Ρωμ. ιγ' 11-ιδ' 4	Ματθ. στ' 14-21	δ' Δ'
7	Β' Τιμ. β' 1-10	Μάρκ. β' 23-γ' 5	Ἀγ. Θεοδώρου
8	Ἑβρ. ια' 24-26,32-40	Ἰωάν. α' 44-52	πλ. α' Ε'
9	Ἑβρ. ιβ' 1-10	Ματθ. κ' 1-16	Τεσσαρ. Μαρτύρων
15	Ἑβρ. α' 10-β' 3	Μάρκ. β' 1-12	πλ. β' ΣΤ'
22	Ἑβρ. δ' 14-ε' 6	Μάρκ. η' 34-38, θ' 1	βαρύς Ζ'
25	Ἑβρ. β' 11-18	Λουκ. α' 24-38	Εὐαγγ. Θεοτόκου
29	Ἑβρ. στ' 13-20	Μάρκ. θ' 17-31	πλ. δ' Η'

Τοπικὸν Ἑορτολόγιον

7/3/2020 Ἀνάμνησις τοῦ διὰ Κολλύβων Θαύματος: Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Συκορράχης καὶ Ἁγίων Θεοδώρων

9/3/2020 Τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Ἀσκητῶν

25/3/2020 Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου: Ὁ Ἱερὸς Καθεδρικὸς Ναὸς Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς

*Ὁ ἐορτασμός τῆς Πρώτης Ἐπετείου
τῆς Ἀπελευθερώσεως τῆς Κομοτηνῆς.*

**Ἡ ἐνσωμάτωση
τῆς Κομοτηνῆς στὴν Ἑλλάδα.
Ἡ μεγάλη στιγμή
τῆς Θρακικῆς Μητρόπολης**

Ἡ ἐνσωμάτωση τῆς δυτικῆς Θράκης, συνολικά, στὴν ἐλληνικὴ ἐπικράτεια, τὸ 1920, προσέδωσε ἐξαιρετικὰ οἰκονομικά, στρατηγικὰ καὶ γεωπολιτικὰ πλεονεκτήματα στὴν χώρα.

Στὸν οἰκονομικὸ τομέα, ἡ ἔνταξη τόσο τῶν δυναμικῶν ἐμπορικῶν κέντρων (Ξάνθης, Κομοτηνῆς, Ἀλεξανδρουπόλεως, Σουφλίου καὶ Διδυμοτεῖχου), ὅσο καὶ τῶν εὐφορῶν πεδιάδων καὶ τῶν ὄρεινῶν τμημάτων τῆς Ροδόπης μὲ μεγάλες παραγωγικὲς δυνατότητες, ἦταν γεγονὸς μὲ ἀδιαμφισβήτητες θετικὲς συνέπειες. Ἡ προστεθεῖσα ἀκτογραμμὴ ποὺ ἐπεξέτεινε τὴν ὑπάρχουσα, ἀνατολικότερα ἀπὸ τὸ Δέλτα τοῦ Νέστου, καθιστοῦσε ἐλληνικὴ, κατὰ τὰ τρία τέταρτα, τὴν ἡπειρωτικὴ αἰγαιακὴ ἀκτὴ.

Ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς στὴν Κομοτηνὴ.

Ἀπρίλιος

2020

1	Τ	Ⲑ	† Ὁ Μέγας Κανὼν. Μαρίας Αἰγυπτίας, Γερωντίου & Βασιλείδου μ.
2	Π		Τίτου ὁσ., Ἀμφιανοῦ & Αἰδεσίου, Θεοδώρας, Εὐθαλίας παρθένων
3	Π		† Ἀκάθιστος Ὕμνος. Νικήτα ὁμολογητοῦ, Ἰωσήφ ὕμνογράφου
4	Σ		Γεωργίου ἐν Μαλεῶ, Ζωσιμᾶ, Θεωνᾶ, Νικήτα ἐν Σέρραις ἱερομ.
5	Κ		† Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Μαρίας Αἰγυπτίας). Θεοδώρας ἐν Θεσ/νίκη
6	Δ		Εὐτυχίου ΚΠόλεως, Γρηγορίου Σιναΐτου, Τῶν ἐν Περσίδι 120 μ.
7	Τ		Καλλιοπίου, Σάββα ἐν Καλύμνῳ
8	Τ	Ⲅ	Ἡρωδίωνος, Ρούφου, Ἀγάβου, Ἑρμοῦ ἀπ., Ἰωάννου ναυκλήρου
9	Π		Εὐψυχίου μάρτ., Βαδίου ἱερομάρτυρος
10	Π		† Γρηγορίου Ε΄, Τερεντίου, Σοφοκλέους
11	Σ		† Ἀν. Λαζάρου. Ἀντίπα ἐπ. Περγάμου, Τρυφαίνης τῆς ἐν Κυζίκῳ
12	Κ		† ΒΑΪΩΝ. Βασιλείου Παρίου ὁμολ., Ἀνθούσης ὁσ.
13	Δ		† Μ. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἰωσήφ τοῦ Παγκάλου, Μαρτίνου Ρώμης
14	Τ		† Μ. ΤΡΙΤΗ. Τῶν Δέκα Παρθένων, Ἀριστάρχου, Θωμαΐδος μ.
15	Τ	Ⲅ	† Μ. ΤΕΤΑΡΤΗ. Τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρῳ, Κρήσκεντος μ.
16	Π		† Μ. ΠΕΜΠΤΗ. Ὁ Μυστικός Δεῖπνος.
17	Π		† Μ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τά Ἅγια Πάθη τοῦ Κυρίου.
18	Σ		† Μ. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ εἰς Ἄδου Κάθοδος τοῦ Κυρίου.
19	Κ		† ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ. Ἡ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ.
20	Δ		† Δευτέρα Διακαιν., Θεοδώρου Τριχινᾶ
21	Τ		† Τρίτη Διακαιν., Ἰανουαρίου ἱερομ., Ραφαήλ, Νικολάου, Εἰρήνης
22	Τ		Ναθαναήλ ἀποστόλου, Θεοδώρου Συκεώτου
23	Π	Ⲅ	† Γεωργίου μεγαλομάρτ. τοῦ τροπαιοφόρου, Πολυχρονίας
24	Π		† Ζωοδόχου Πηγῆς, Ἑλισάβετ ὁσίας, Σάββα Στρατηλάτου
25	Σ		† Μάρκου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, Νίκης μάρτ.
26	Κ		† ΘΩΜΑ. Βασιλέως ἐπ. Ἀμασείας, Γλαφύρας μάρτ.
27	Δ		Συμεὼν Ἱεροσολύμων, Εὐλογίου ξενοδόχου, Δημητρίου νεομ.
28	Τ		Τῶν ἐν Κυζίκῳ 9 μαρτ., Μέμνονος ὁσ., Θεόγνιδος & σὺν αὐτῷ
29	Τ		Ἰάσονος & Σωσιπάτρου ἀποστ., Κερκύρας μάρτ.
30	Π	Ⲑ	Ἰακώβου ἀποστ., Κλήμεντος, Δονάτου ἐπισκ., Ἀργυρῆς νεομ.

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
5	Ἑβρ. θ' 11-14	Μάρκ. ι' 32-45	α' θ'
11	Ἑβρ. ιβ' 28-ιγ' 8	Ἰωάν. ια' 1-45	Ἁγ. Λαζάρου
12	Φιλιπ. δ' 4-9	Ἰωάν. ιβ' 1-18	Βαίῶν
19	Πράξ. α' 1-8	Ἰωάν. α' 1-17	α' -
24	Πράξ. γ' 1-8	Ἰωάν. β' 12-22	Ζωοδ. Πηγῆς
26	Πράξ. ε' 12-20	Ἰωάν. κ' 19-31	- Α'

Τοπικὸν Ἑορτολόγιον

11/4/2020 Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου: Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Ἀρσακείου καὶ Ξυλαγανῆς

23/4/2020 Ἁγ. Γεωργίου (μετατίθεται τὴν Δευτέρα τῆς Διακαινισίμου): Οἱ Ἱ. Ν. Ἁγ. Γεωργίου Κομοτηνῆς, Ἀμβροσίας, Ἀράτου, Ἀρίσθης, Ἀσκητῶν, Κιζαρίου, Κίρκης, Κρωβύλης, Μέστης, Παμφόρου, Πόρπης, Προσκυνητῶν, Συκορράχης, Σώστου, Χαμηλοῦ καὶ τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Ἀσωμάτων, Ἰάσμου, Λοφαρίου, Θρυλορίου, Φιλήρας καὶ Ραγάδας

21/4/2020 Ἁγ. Ραφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης: Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Πολυάνθου, Ξυλαγανῆς, Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ καὶ Ἁγ. Γεωργίου Κομοτηνῆς

24/5/2020 Ζωοδόχου Πηγῆς: Ὁ Ἱ. Κοιμητηριακὸς Ναὸς Κομοτηνῆς καὶ τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Ν. Σιδηροχωρίου, Γρατινῆς, Μέστης, Ἰάσμου, Μεσοῦνης, Ἀρίσθης, Προσκυνητῶν, Σάλπης Μαρωνείας καὶ Ἱ.Μ. Παναγίας Φανερωμένης

25/4/2020 Ἁγίου Μάρκου τοῦ Ἀποστόλου (μετατίθεται τὴν Τρίτη τῆς Διακαινισίμου): Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Σώστη

Μάιος

2020

1	Π	Ἱερεμίου πρ., Εὐθυμίου Δημητσάνης, Ἀκακίου ὁσ., Παναρέτου
2	Σ	† Ἀνακ. λειψ. Μ. Ἀθανασίου, Ματρώνης, Ἑσπέρου, Ζωῆς μ.
3	Κ	† ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ . Τιμοθέου & Μαύρας, Πέτρου Ἄργους
4	Δ	Ἰλαρίου θαυματουργοῦ, Νικηφόρου Ἀθωνίτου, Πελαγίας μάρτ.
5	Τ	Εἰρήνης μεγαλ., Εὐθυμίου Μαδύτου, Ἐφραίμ νέου
6	Τ	Ἰώβ πολυάθλου, Σεραφεῖμ ὁσ., Σοφίας Κλεισούρας
7	Π	☩ Τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου Τιμίου Σταυροῦ, Νείλου Μυροβλ.
8	Π	† Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου , Ἀρσενίου Μεγάλου
9	Σ	Ἡσαίου προφήτου, Χριστοφόρου μ., Νικολάου ἐν Βουνένοις
10	Κ	† ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ . Σίμωνος ἀπ. Ζηλωτοῦ, Λαυρεντίου ὁσ.
11	Δ	Κυρίλλου & Μεθοδίου Θεσ/νίκης τῶν ἱσαποστ., Μωκίου ἱερομάρτ.
12	Τ	Ἐπιφανίου Κύπρου, Γερμανοῦ ΚΠόλεως
13	Τ	† Μεσοπεντηκοστής , Γλυκερίας μ., Σεργίου ὁμ., Εὐθυμίου ὁσ.
14	Π	☩ Ἰσιδώρου Χίου, Θεράποντος ἱερομ., Λεοντίου Πατρ. Ἱεροσολύμων
15	Π	Παχωμίου Μεγάλου, Ἀχιλλίου ἐπ. Λαρίσης, Βαρβάρου Μυροβλ.
16	Σ	Θεοδώρου ἡγ., Αὐδᾶ καὶ Αὐδιησοῦ ἱερομ., Γεωργίου Μυτιλήνης
17	Κ	† ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ . Ἀνδρονίκου & Ἰουνίας ἀπ., Νικολάου νεομ.
18	Δ	Πέτρου, Διονυσίου, Ἡρακλείου, Θεοδότου, Ἰουλίας, Θεοδότης
19	Τ	Πατρικίου, Κόνωνος, Μενάνδρου, Πολυαίνου
20	Τ	† Λυδίας Φιλιππησίας, Θαλλελαίου μάρτ., Νικήτα Χίου
21	Π	† Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης ἱσαποστόλων
22	Π	☩ Βασιλίσκου μ., Δημητρίου & Παύλου νεομ.
23	Σ	Μιχαήλ Συνάδων, Συνεσίου Κύπρου, Μαρίας Κλωπᾶ μυροφόρου
24	Κ	† ΤΥΦΛΟΥ . Συμεών ὁσ., Ἰλαρίωνος, Μελετίου καὶ 11.208 μ.
25	Δ	† Γ' εὗρεσις Κεφαλῆς Τιμίου Προδρόμου
26	Τ	Κάρπου & Ἀλφαίου ἐκ τῶν 70, Ἀβερκίου
27	Τ	† Ἀπόδοσις Πάσχα . Ἰωάννου Ρώσου, Θεράποντος & Ἑλλαδίου ἱερ.
28	Π	† Ἀναλήψεως . Εὐτυχοῦς, Ἐλικωνίδος μ., Ἀνδρέου σαλοῦ
29	Π	Θεοδοσίας, Ὑπομονῆς ὁσ., Ἰωάννου (Νάννου) νεομ. Θεσσαλον.
30	Σ	☩ Ἰσαακίου ἡγουμ. Μονῆς Δαλμάτων, Ρωμανοῦ μ., Βαρλαάμ ὁσ.
31	Κ	† ΠΑΤΕΡΩΝ Α' ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ . Ἑρμείου ἀπ., Εὐσεβίου

Αναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΘΘΙΟΝ
3	Πράξ. στ' 1-7	Μάρκ. ιε' 43-ιστ' 8	β' Δ'
10	Πράξ. θ' 32-42	Ἰωάν. ε' 1-15	γ' Ε'
17	Πράξ. ια' 19-30	Ἰωάν. δ' 5-42	δ' Ζ'
21	Πράξ. κστ' 1,12-20	Ἰωάν. ι' 1-9	Ἀγ. Κων/νου & Ἑλένης
24	Πράξ. ιστ' 16-34	Ἰωάν. θ' 1-38	πλ. α' Η'
27	Πράξ. ιη' 22-28	Ἰωάν. ιβ' 36-47	Ἀποδόσεως Πάσχα
28	Πράξ. α' 1-12	Λουκ. κδ' 36-53	Ἀναλήψεως
31	Πράξ. κ' 16-18, 28-36	Ἰωάν. ιζ' 1-13	πλ. β' Ι'

Τοπικὸν Ἑορτολόγιον

2/5/2020 Ἀγίου Ἀθανασίου: Τὰ Ἱερὰ Παρεκκλήσια Κοσμίου, Στρώμης, Κρωβύλης καὶ Γρατινῆς

3/5/2020 Ἀγ. Θεοφάνους Περιθεωρίου: Ἡ Ἐπισκοπὴ Ἀναστασιουπόλεως

5/5/2020 Ἀγ. Εἰρήνης: Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Ἀρριανῶν, Ἀσκητῶν καὶ Κίρκης

9/5/2020 Ἀγίου Χριστοφόρου: Ἱερὰ Μονὴ Ἀγ. Χριστοφόρου Κομοτηνῆς

21/5/2020 Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης: Οἱ Ἱ. Ν. Ἀγ. Κων/νου & Ἑλένης Διαλαμπῆς, Θρυλορίου, Παραδημῆς, Πολυάνθου, Σαππῶν καὶ τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Ἀσωμάτων, Συκορράχης, Ἀσκητῶν, Ἰασίου Ξυλαγανῆς καὶ Προσκυνητῶν

28/5/2020 Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου: Ὁ Ἱ. Ν. Ἀετοκορυφῆς καὶ τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Φωλεᾶς (Πλατανάκια), Ξυλαγανῆς, Παραδημῆς καὶ Κιζαρίου

19 Μαΐου 2020

**Ἑποδοχὴ τῆς ἱερᾶς εἰκόνοσ τῆς Παναγίας
τοῦ «Ἄξιον Ἑστί»**

*Άποψη τῆς Κομοτηνῆς
σὲ ἐπιστολικό δελτάριο τῆς 17ης Μαΐου 1920.*

Οἱ τελευταῖοι ὀθωμανικοὶ χρόνοι τῆς Κομοτηνῆς

Γιὰ νὰ ἔχουμε ὅμως πληρέστερη εἰκόνα γιὰ τὴν κατάσταση ποὺ ἐπικρατοῦσε εἰδικὰ στὴν Κομοτηνὴ καὶ τὴν γεωγραφικὴ τῆς περιφέρεια, πρέπει, κατ' ἀρχάς, νὰ ἀναδράμουμε λίγα χρόνια νωρίτερα στὴν πρώτη δεκαετία τοῦ 20^{οῦ} αἰῶνα, προκειμένου νὰ ἐξετάσουμε τὰ ἐν γένει κοινωνικοοικονομικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς πόλεως.

Ἡ Κομοτηνὴ ἦταν ἡ ἔδρα τοῦ ὁμώνυμου καζᾶ (ὑποδιοίκησης) ἀλλὰ καὶ τοῦ, ἐπίσης, ὁμώνυμου σαντζακιοῦ (ἐπαρχίας). Οἱ πηγές τῆς ἐποχῆς ἀναναβίβαζαν τὸν ἀριθμὸ τῶν κατοίκων τῆς πόλης ἀπὸ 12.000 ἕως 13.560. Ὡς ἐντόπιοι ἀπογράφονταν 10.900 καὶ παρεπίδημοι 1.100. Ἡ γαλλόφωνη «Ἐπετηρίδα τῆς Ἀνατολῆς» συγκεκριμενοποιεῖ τὰ ποσοστὰ τῶν κοινοτήτων βάσει τῶν ἀριθμῶν τῶν νοικοκυριῶν – 2.180 στὸ σύνολο – μὲ 1.505 ἀπ’ αὐτὰ τουρκικά, 500 ρωμέικα, 48 ἀρμένικα, 50 ἰσραηλιτικά καὶ 77 τσιγγάνικα.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πυκνοκατοίκηση τῆς πόλης, τὸ ἴδιο φαινόμενο παρατηρεῖται καὶ γιὰ τὸ σύνολο τοῦ καζᾶ ὁ ὁποῖος ὑποδιαιρεῖτο σὲ 7 ναχιγιέδες (μικρὲς ἐπαρχιακὲς μονάδες ἀποτελούμενες ἀπὸ ὁμάδες χωριῶν) μὲ 287 οἰκισμοὺς, καὶ συνολικὸ πληθυσμὸ 69.218 ψυχῶν.

Γιὰ τὰ ἐκπαιδευτικὰ πράγματα τῆς πόλεως, σημειώνεται ἡ λειτουργία ὀκτῶ σχολείων μὲ τὴν ἐξῆς κατανομή: ἓνα ἀρμενικό, ἑπτὰ ρωμέικα (ἐκ τῶν ὁποίων ἓνα ἀρρένων, δύο προπαρασκευαστικὰ ἀρρένων γιὰ ἡλικίες 9-12, δύο γιὰ

παιδιά ἡλικίας 4-8 καὶ δύο θηλέων), ἓνα ἰσραηλιτικὸ καὶ τρία μουσουλμανικά. Ἡ ἰατρικὴ περίθαλψη παρεχόταν ἀπὸ δύο νοσοκομεῖα, ἓνα στρατιωτικὸ καὶ ἓνα δημοτικόν, ἐνῶ ἀπαριθμῶνται τρεῖς Ἑλληνες γιατροὶ (ἓνας ἐξ αὐτῶν τῆς Δημαρχίας) καὶ τέσσερις φαρμακοποιοὶ (τρεῖς Ρωμοὶ καὶ ἓνας Ἀρμένιος).

Ἐξ ἀπόψεως ἐμπορικῆς δραστηριότητος, τὰ εἰσαγόμενα προϊόντα ἦσαν πρωτίστως βιομηχανικὰ εἶδη προελεύσεως ἀγγλικῆς, γαλλικῆς καὶ γερμανικῆς. Στὰ ἐξαγώγιμα στὸ ἐξωτερικὸ ἀλλὰ καὶ διακινούμενα στὴν ἐσωτερικὴ ὀθωμανικὴ ἀγορὰ εἶδη, συγκαταλέγονταν δημητριακὰ, κουκούλια, καπνός, καρύδια, ἀκατέργαστα δέρματα αἰγοπροβάτων, γοῦνες, σταφύλια, ξυλοκάρβουνο, ἄλευρα, σπόροι, μουλάρια, μελισσοκέρι, μάλλινα ὑφάσματα καὶ κρασιά.

Σ' ὅλην αὐτὴν τὴν διαμετακόμιση τῶν ἐμπορευμάτων ἐξόχως σημαίνοντα ρόλο ἔπαιξε κι ἡ διέλευση ἀπ' τὴν παρυφῆς τῆς πόλεως τοῦ Ἑνωτικοῦ Σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης-Κωνσταντινουπόλεως, ποὺ πολλαπλασίασε τὴν ποσότητες

τῶν μεταφερόμενων προϊόντων. Στὸν τομέα τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν τῆς Κομοτηνῆς στὴν «Ἐπετηρίδα τῆς Ἀνατολῆς» ἀναφέρεται μία πολὺ σημαντικὴ ἐτήσια ἐμποροπανήγυρη, ἐκάστη Κυριακὴ τῶν Βαΐων, μὲ τὶς μέσες συναλλαγές αὐτῆς νὰ ἀνέρχονται στὶς 450.000 φράγκα. Σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴ μεταποίηση, καταγράφονται δύο ἀλευροβιομηχανίες καὶ ἓνας ἀτμόμυλος, ἓνα σαπωνοποιεῖο ὥς καὶ 3 οἶνοποιεῖα ρωμείκης ἰδιοκτησίας καὶ ἓνα ἐβραϊκῆς.

*Τὸ κτήριό τοῦ Διοικητηρίου τῆς ὀθωμανικῆς περιόδου,
τὸ σημερινὸ παλαιὸ Δικαστικὸ Μέγαρο.*

Ἰούνιος

2020

1	Δ	Ἰουστίνου φιλοσόφου καὶ μάρτυρος, Πύρρου, Χαριτοῦς μ.
2	Τ	Νικηφόρου ΚΠόλεως, Ἐράσμου, Κων/νου ἐξ Ἀγαρηνῶν
3	Τ	Λουκιλλιανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Παύλης μάρτ.
4	Π	Μάρθας καὶ Μαρίας ἀδελφῶν Λαζάρου, Μητροφάνους ΚΠόλεως
5	Π	☉ Δωροθέου Τύρου, Μάρκου Χίου, Νικάνδρου
6	Σ	† ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ . Ἰλαρίωνος Δαλμάτων, Ἀττάλου θαυματ.
7	Κ	† ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ . Θεοδότου ἱερ. Ἀγκύρας, Σεβαστιανῆς, Ζηναΐδος
8	Δ	† ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ . Καλλιόπης μ., Θεοφάνους
9	Τ	Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας
10	Τ	Θεοφάνους, Πανσέμνης τῶν ὁσίων, Ἀλεξάνδρου
11	Π	† Βαρθολομαίου & Βαρνάβα ἀποστ., Λουκᾶ Συμφερουπόλεως
12	Π	Ὀνουφρίου ὁσ., Πέτρου ἐν Ἀθῶ, Τριφυλλίου Κύπρου
13	Σ	☿ Ἀκυλίνης μ., Διοδώρου μ., Ἀννης & Ἰωάννου, Ἀντιπάτρου Βόστρων
14	Κ	† ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ . Ἐλισσαίου πρ., Μεθοδίου, Ἰουστίνου Πόποβιτς
15	Δ	Ἱερωνύμου ὁσ., Αὐγουστίνου ἐπ. Ἰππῶνος (ἀρχὴ νηστείας)
16	Τ	Τύχωνος ἐπ. Ἀμαθοῦντος Κύπρου
17	Τ	Ἰσαύρου, Βασιλείου, Μανουήλ, Σαβέλ
18	Π	Θεοδούλου, Ὑπατίου, Αἰθερίου μ., Λεοντίου Αἰγίνης
19	Π	Ἰούδα (Θαδδαίου) ἀπ., Ζήνωνος, Ζωσίμου μ., Παΐσιου Μεγάλου
20	Σ	Μεθοδίου Πατάρων, Νικολάου Καβάσιλα, Καλλίστου
21	Κ	☿ † Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ . Ἰουλιανοῦ μάρτ., Τερεντίου, Νικήτα Νισυρίου
22	Δ	Εὐσεβίου ἱερομ. ἐπ. Σαμοσάτων, Ζήνωνος, Ζηνᾶ μαρτύρων
23	Τ	Ἀγριππίνης, Ἀριστοκλέους μ., Δημητρίου διακ.
24	Τ	† Γενέθλιον Προδρόμου . Ἀθανασίου Παρίου
25	Π	Φεβρωνίας ὁσιομ., Ὀρεντίου & 6 ἀδελφῶν, Γεωργίου ἐξ Ἀτταλείας
26	Π	Δαβὶδ τοῦ ἐν Θεσ/νίκη, Ἰωάννου ἐπισκ. Γοτθίας, Δαβὶδ ὁσιομ.
27	Σ	Σαμψών Ξενοδόχου, Μαρίας & Ἰωάννας μυρ., Γεωργίου ἀγιορείτου
28	Κ	☿ † Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ . Ἀν. λειψ. Κύρου & Ἰωάννου Ἀναργύρων, Σεργίου
29	Δ	† Πέτρου καὶ Παύλου τῶν πρωτοκορυφαίων ἀποστόλων, Γαίου
30	Τ	† Σύναξις τῶν ἁγίων ἐνδόξων Δώδεκα Ἀποστόλων

Αναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
6	Α΄ Θεσ. δ΄ 13-17	Ἰωάν. κα΄ 14-25	Ψυχοσαββάτου
7	Πράξ. β΄ 1-11	Ἰωάν. ζ΄ 37-52, η΄ 12	Πεντηκοστῆς
8	Ἐφεσ. ε΄ 8-19	Ματθ. ιη΄ 10-20	Ἀγίου Πνεύματος
14	Ἐβρ. ια΄ 33-40, ιβ΄ 1-2	Ματθ. ι΄ 32-33, 37-38, ιθ΄ 27-30	πλ. δ΄ Α΄
21	Ρωμ. β΄ 10-16	Ματθ. δ΄ 18-23	α΄ Β΄
24	Ρωμ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 4	Λουκ. α΄ 1-25, 57-68, 76, 80	Γεν. Προδρόμου
28	Ρωμ. ε΄ 1-10	Ματθ. στ΄ 22-33	β΄ Γ΄
29	Β΄ Κορ. ια΄ 21-ιβ΄ 9	Ματθ. ιστ΄ 13-19	Πέτρου & Παύλου
30	Α΄ Κορ. δ΄ 9-16	Ματθ. θ΄ 36, ι΄ 1-8	Δώδεκα Ἀποστόλων

Τοπικὸν Ἑορτολόγιον

- 7/6/2020** Πεντηκοστῆς: Ὁ Ἱ. Ν. τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς
- 8/6/2020** Ἀγ. Πνεύματος: Οἱ Ἱ. Ν. Ἀγ. Τριάδος Ἀγ. Θεοδώρων, Μεσσούνης καὶ Πρωτάτου καὶ τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Γρατινῆς
- 11/6/2020** Ἀγ. Λουκᾶ Συμφερουνπόλεως: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Ἱ. Καθεδρικοῦ Ναοῦ Κομοτηνῆς
- 12/6/2020** Ὅσ. Ὁνουφρίου καὶ Πέτρου: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Ὅσ. Πέτρου Κερασιᾶς
- 14/6/2020** Ἀγ. Πάντων: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Ἱ.Ν. Ἀγ. Στυλιανοῦ Κομοτηνῆς
- 24/6/2020** Γενεθλίου Προδρόμου: Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Νυμφαίας, Ἀμβροσίας καὶ Γλυκονερίου
- 24/6/2020** Γενεθλίου Ἀγ. Εὐγενίου: Ὁ Ἱ. Ν. Ἀγ. Εὐγενίου Νέας Ρωμανίας
- 29/6/2020** Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου: Ὁ Ἱ. Ν. Ἀγ. Παύλου Γλυκονερίου
- 30/6/2020** Σύναξις Δώδεκα Ἀποστόλων: Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς καὶ Μολυβωτῆς

Ἰούλιος

2020

1	Τ	† Κοσμᾶ & Δαμιανοῦ Ἀναργύρων τῶν ἐν Ρώμῃ
2	Π	† Κατάθεσις ἐν Βλαχέρναις ἐσθῆτος Θεοτόκου, Λάμπρου νεομ.
3	Π	Υακίνθου μ., Ἀνατολίου, Θεοδότης, Γερασίμου Εὐρυτανίας
4	Σ	Ἀνδρέου ἐπισκ. Κρήτης τοῦ μελωδοῦ, Μιχαήλ Χωνιάτη
5	Κ	⊕ † Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἄθῳ, Λαμπαδοῦ, Κυπριανοῦ
6	Δ	Σισώῃ Μεγ., Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ὁνησίμου ἀπ. Λουκίας
7	Τ	Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος, Θωμᾶ τοῦ ἐν Μαλεῷ, Εὐαγγέλου
8	Τ	Προκοπίου μεγαλ., Θεοφίλου Ζίχνης, Ἀναστασίου νεομ.
9	Π	Παγκρατίου, Διονυσίου, Μητροφάνους ἐν Ἄθῳ, Μιχαήλ Πακνανᾶ
10	Π	Τῶν ἐν Νικοπόλει Ἀρμενίας 45 μαρτ., Γρηγορίου ἐπ. Ἄσσου
11	Σ	† Εὐφημίας μεγαλομ., Ὀλγας ἱσαπ., Νεκταρίου Βρυούλων
12	Κ	† Ε' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Παΐσιου Ἀγιορείτου, Ἰλαρίου, Βερονίκης
13	Δ	⊕ Σύναξις ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Στεφάνου Σαββαΐτου
14	Τ	† Νικοδήμου Ἀγιορείτου
15	Τ	Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης, Βλαδιμήρου ἱσαπ., Ἀβουδίου μάρτ.
16	Π	Ἀθηνογένους, Φάυστου μ., Ἀντιόχου μ., 15.000 μ. ἐν Πισιδίᾳ
17	Π	† Μαρίνης μεγαλομ., Σπεράτου & Βερονίκης μαρτύρων
18	Σ	Αἰμιλιανοῦ, Παύλου, Θεῆς καὶ Οὐαλεντίνης μ., Παμβώ ὁσ.
19	Κ	† ΠΑΤΕΡΩΝ Δ' ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ. Μακρίνης ὁσ., Θεοδώρου Ἐδ.
20	Δ	⊕ † Προφήτου Ἡλίου τοῦ Θεσβίτου, Φλαβιανοῦ
21	Τ	Συμεὼν διὰ Χριστόν σαλοῦ, Ἰωάννου
22	Τ	Μαρίας Μαγδαληνῆς Μυροφόρου, Μαρκέλλης Χιοπολ., Κορνηλίου
23	Π	Ἰεζεκιήλ προφήτου, Φωκᾶ ἱερομ., Πελαγίας ὁσ. Τήνου
24	Π	Χριστίνης μεγαλ., Ἀθηναγόρου μάρτ., Θεοφίλου Ζακυνθίου
25	Σ	† Κοίμησις ἀγ. Ἄννης, Ὀλυμπιάδος διακόνου, Εὐπραξίας
26	Κ	† Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Παρασκευῆς ὁσιον., Ἑρμολάου, Ὠραιοζήλης
27	Δ	⊕ † Παντελεήμονος μεγαλομάρτ., Νικοδήμου, Ἀνθούσης ὁμολ.
28	Τ	Προχόρου, Νικάνορος, Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου
29	Τ	Καλλινίκου, Θεοδότης & τέκνων αὐτῆς μ., Ἰωάννου στρατ.
30	Π	Σίλα, Σιλουανοῦ, Κρήσκεντος, Ἐπαινετοῦ & Ἀνδρονίκου ἐκ τῶν 70
31	Π	Προεόρτια Προόδου Τ. Σταυροῦ, Εὐδοκίμου, Ἰωσήφ Ἀριμαθαίας

Αναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Α' Κορ. ιβ' 27- ιγ' 8	Ματθ. ι' 1, 5-8	Ἀγ. Αναργύρων
5	Γαλ. ε' 22 - στ' 2	Ματθ. η' 5-13	γ' Δ'
11	Β' Κορ. στ' 1-10	Λουκ. ζ' 36-50	Ἀγ. Εὐφημίας
12	Ρωμ. ι' 1-10	Ματθ. η' 28-θ' 1	δ' Ε'
19	Τίτ. γ' 8-15	Ματθ. ε' 14-19	πλ. α' ΣΤ'
20	Ἰακ. ε' 10-20	Λουκ. δ' 22-30	Προφήτου Ἡλίου
25	Γαλ. δ' 22-27	Λουκ. η' 16-21	Κοιμ. Ἀγ. Ἀννης
26	Γαλ. γ' 23-δ' 5	Ματθ. θ' 27-35	πλ. β' Ζ'
27	Β' Τιμ. β' 1-10	Ἰωαν. ιε' 17-ιστ' 2	Ἀγ. Παντελεήμονος

Τοπικὸν Ἑορτολόγιον

- 1/7/2020 Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ:** Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Σκαλώματος, Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ καὶ Παμφόρου
- 7/7/2020 Ἀγ. Κυριακῆς:** Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Ροδίτου, Γρατινῆς καὶ Ἑργατικῶν Κατοικιῶν Κομοτηνῆς
- 17/7/2020 Ἀγ. Μαρίνης:** Τὸ Ἱ. Προσκύνημα Ἰμέρου καὶ τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Θρυλορίου, Σώστη, Ἰάσμου, Φαναρίου, Σαππῶν καὶ «Θεραπευτηρίου Ἀγ. Γεωργίου»
- 20/7/2020 Προφήτου Ἡλίου:** Οἱ Ἱ. Ν. Παλλαδίου καὶ Πανδρόσου, καὶ τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Προσκυνητῶν, Παγουρίων, Διώνης, Ἰάσμου, Κασσιτερῶν, Συκορράχης, Κίρκης, Πόρπης, Γρατινῆς, Ἰασίου καὶ Στρατοπέδου Ἰσμάρου
- 25/7/2020 Ἀγ. Ἀννης:** Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Μαρωνείας
- 26/7/2020 Ἀγ. Παρασκευῆς:** Οἱ Ἱ. Ν. Ἀγ. Παρασκευῆς Πολιούχου Κομοτηνῆς, Ἀρσακείου, Ἀμαξάδων, Μέσσης, καὶ τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Ἰάσμου, Κίρκης, Γρατινῆς Ξυλαγανῆς καὶ Θρυλορίου
- 27/7/2020 Ἀγ. Παντελεήμονος:** Ὁ Ἱ. Ν. Μικροῦ Κρανοβουνίου καὶ τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Γενικοῦ Νοσοκομείου Κομοτηνῆς
- 28/7/2020 Ἀγ. Εἰρήνη Χρυσοβαλάντου:** Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Σαππῶν

Οί Ἀρχές τῆς Κομοτηνῆς ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκία Στάλιου.

Βαλκανικοὶ (1912-1913) καὶ Πρῶτος Παγκόσμιος Πόλεμος (1914-1918)

Ἡ παραπάνω περιγραφόμενη εὐημερία
τερματίστηκε βιαίως καὶ ἀνεπιστρεπτὶ μὲ
τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους (1912-1913), ἐνῶ
μὲ τὴν Συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου (1913)
ὁλόκληρη ἡ δυτικὴ Θράκη ἐπιδικάστηκε

στήν Βουλγαρία. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐγκατά-
σταση τῶν βουλγαρικῶν ἀρχῶν ὑλοποιήθηκε
ἓνα συστηματικὸ πρόγραμμα ἐκβουλγαρισμοῦ
τῆς ἐπαρχίας (συνεπεία τῶν σφοδρῶν ἐθνι-
κιστικῶν συγκρούσεων στὰ Βαλκάνια), γιὰ
τὸ ὁποῖο ἔχουν γραφεῖ πολλά καὶ γι' αὐτὸ
θὰ ἐπικαλεστοῦμε ἐπιλεκτικὰ μόνον ἓνα γαλ-
λικὸ δημοσίευμα, τῆς ἐφημερίδος «L'Ouest-
Eclair» (26/12/1913) μὲ τίτλο: «Οἱ αὐθαιρεσίες
τῆς βουλγαρικῆς διοίκησης», ποὺ διεκτρα-
γωδεῖ τὴν διαμορφωθείσα κατάσταση: «[...]»
Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐλληνικῶν πληθυσμῶν
τῆς δυτικῆς Θράκης ἦλθαν, γιὰ νὰ ἐπιδώσουν
στοὺς ἐκπροσώπους τῶν Μεγάλων Δυνάμεων
λεπτομερὲς ὑπόμνημα σχετικὰ μὲ τὶς ὑπερ-
βάσεις τῆς βουλγαρικῆς διοίκησης. Τὰ γε-
γονότα ποὺ ἀναφέρονται στὸ κείμενο, δια-
ψεύδουν ὀδυνηρὰ τὴν ἐπίσημη διακήρυξη
τοῦ Τσάρου τῶν Βουλγάρων, ποὺ ὑποσχέθηκε
στοὺς νέους ὑπηκόους του ἀσφάλεια γιὰ
τὴν ζωὴ, τὴν τιμὴ καὶ τὴν περιουσίαν τους.
Στὴν Ξάνθη, τὴν Κομοτηνὴ, τὸ Σουφλί, τὸ

Δεδέαγατς, τὶς Φέρρες, τὸ Ὀρτάκιοϊ, τὴ Μαρώνεια καὶ τὴν γύρω περιοχὴ ὅχι μόνον ὑπῆρξε δήμευση ἐκκλησιῶν καὶ σχολείων, ἀλλὰ καὶ ἰδιωτικῶν περιουσιῶν, ἐπίσης, οἱ ξυλοδαρμοί, οἱ ἀπαιτήσεις καταβολῆς λύτρων καὶ οἱ ἐπιθέσεις στὴν τιμὴ γυναικῶν καὶ κοριτσιῶν εἶναι συνήθη φαινόμενα. [...]».

Ὁ τερματισμὸς τῆς βουλγαρικῆς κυριαρχίας συνεπήχθη λόγω τῆς συμμετοχῆς τῆς χώρας στὸν Α΄ Παγκόσμιον πόλεμον (1914-1918), στὸ πλευρὸ τῶν Κεντρικῶν Αὐτοκρατοριῶν, καὶ τῆς τελικῆς τῆς ἥττας. Σύμφωνα μὲ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 48 τῆς Συνθήκης τοῦ Neuilly, ποὺ ὑπογράφηκε τὴν 27^η Νοεμβρίου 1919, τὰ ἐδάφη τῆς δυτικῆς Θράκης ἀποσπῶντο ἀπὸ τὴν Βουλγαρίαν καὶ παρεδίδοντο, προσωρινῶς, στὶς Συμμαχικὰς Δυνάμεις τῆς Entente, ἐν ἀναμονῇ τῆς ὀριστικῆς ἐπιδίκασης. Ὅμως, γιὰ λόγους σκοπιμότητος, τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τοῦ Συνεδρίου τῆς Εἰρήνης ἀποφάσισε, στὰ μέσα Σεπτεμβρίου τοῦ 1919, τὴν ἄμεση ἐκκένωση ἀπ' τὰ βουλ-

Ἡ Τσανάκλειος Σχολή. Ἀποψη ἀπὸ τὰ δυτικά.

γαρικὰ στρατεύματα τῶν ἐπιδίκων περιοχῶν καὶ τὴν κατάληψή τους ἀπὸ συμμαχικὲς δυνάμεις. Ἦδη, ἀπὸ τὶς 8 Ὀκτωβρίου 1919 (ν.ή.), ὁ ἐπικεφαλῆς τῶν Συμμαχικῶν Δυνάμεων στὴν Βουλγαρία ἀπαίτησε ἀπὸ τὴν κυβέρνηση νὰ ἐκκενώσει τὴν δυτικὴ Θράκη καὶ στὶς 10 τοῦ ἴδιου μηνὸς ὁ Γάλλος στρατηγὸς Σαρπὺ ἐγκαταστάθηκε στὴν Κομοτηνὴ, ἐγκαινιάζοντας τὸ ἐπτάμηνο καθεστῶς τῆς Διασυμμαχικῆς Κατοχῆς (στὴν πραγματικότητα γαλλικοῦ προτεκτοράτου).

Θρησκευτικές, πολιτικές και στρατιωτικές άρ

Ομάδες κατά την Απελευθέρωση της Κομοτηνής.

Ἡ ὀριστικὴ κατακύρωση
τῆς Δυτικῆς Θράκης
στὴν Ἑλλάδα.
Τὰ ἐλληνικὰ στρατεύματα
στὴν Κομοτηνὴ

Ἡ τελικὴ ἀπόφασις γιὰ τὴν παραχώρησιν τῆς δυτικῆς Θράκης στὴν Ἑλλάδα ἐλήφθη στὴν Διάσκεψιν τοῦ Σὰν Ρέμο, ποὺ στὴν πραγματικότητά ἦταν προέκτασις τῶν συζητήσεων τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Εἰρήνης τῶν Παρισίων, δηλαδὴ τῶν ἀκροσφαλῶν διαπραγματεύσεων τῶν ἡγετῶν τῶν νικητῶν Συμμάχων τῆς Entente. Οἱ ἐργασίαι ἔλαβαν χώρα τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1920. Γενικῶς, οἱ Σύμμαχοι, κατόπιν πολλαπλῶν συναντήσεων καὶ ἀντιθετικῶν προσεγγίσεων, ποὺ χρονολογοῦντο ἤδη ἀπὸ τὸ Νοέμβριον τοῦ 1918, ἐπεχείρησαν νὰ διευθετήσουν τὰ ζητήματα τῆς ἀνατολικῆς Μεσογείου μὲ κυμαινόμενον βαθμὸν ἐπιτυχίας, στὴν προσπάθειαν νὰ συμβιβάσουν τὰ συγκρουόμενα συμφέ-

ροντά τους. Ἡ Βρετανία καὶ ἡ Γαλλία συμφώνησαν νὰ ἀποδώσουν τὴν δυτικὴ Θράκη στὴν Ἑλλάδα, ἀπορρίπτοντας, συνάμα, τὴν ἰδέα τοῦ διεθνοῦς ἐλέγχου καὶ ἀκόμη ἐπιβεβαίωσαν τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης μὲ τὴν, ἐπίσης ἡττημένη, Ὀθωμανικὴ αὐτοκρατορία, οἱ ὁποῖοι ὅροι ἐνσωματώθηκαν ἀργότερα στὴν θνησιγενὴ Συνθήκη τῶν Σεβρῶν, τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1920. Ἀφοῦ τακτοποίησαν τοὺς σχεδιασμούς τους γιὰ τὶς ἀναθέσεις ἐντολῶν, μετὰ τὶς 26 Ἀπριλίου, οἱ δύο κυρίαρχοι τῆς Διάσκεψης μπορούσαν πλέον νὰ προχωρή-

Ὁ στρατηγὸς Σαρπὸ στὴν Κομοτηνὴ (2 Νοεμβρίου 1919).

σουν στὸν καταρτισμὸ τοῦ σχεδίου τῶν τελικῶν ὄρων τῆς εἰρήνης μετὰ τὴν Ὀθωμανικὴ αὐτοκρατορίαν.

Ἡ στρατιωτικὴ προώθηση ἀποδίδεται με λιτότητα καὶ ἀκρίβεια ἀπ' τὴν «Στρατιωτικὴ Ἱστορία» τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ καὶ λόγῳ αὐτῶν τῶν ιδιοτήτων παραθέτουμε αὐτολεξεῖ τὸ σχετικὸ ἀπόσπασμα: «[...] Συμφώνως πρὸς τὴν διαταγὴν ἡ Μεραρχία (Σερρῶν) ἐτέθη ἐν πορείᾳ τὴν 0300 τῆς 14^{ης} (Μαΐου), τὴν δὲ 0800 ἡ κεφαλὴ αὐτῆς ἔφθασεν ἔξωθι τῆς πόλεως Γκιουμουλτζίνας. Ἡ Ἡμιλαρχία ἣτις προηγεῖτο, παρακάμψασα τὴν πόλιν ἀπὸ Βορρᾶ πρὸς Νότον, προχώρησε μέχρι τῶν βορείων ὑψωμάτων τῆς πόλεως, τὰ δὲ τάγματα τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς, τὸ μὲν ἐν διελθόν βορείως τῆς Γκιουμουλτζίνας ἐγκατεστάθη ἐν προφυλακαῖς, τὸ δὲ ἕτερον κατέλαβε καὶ ἀπέκλεισεν ἀπάσας τὰς βορείας καὶ ἀνατολικὰς ἐξόδους τῆς πόλεως.

Τὸ κύριον σῶμα ἐσταμάτησεν ἔξωθεν τῆς πόλεως, ἵνα κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τοῦ

Στρατηγοῦ Σαρπὺ ἐνεργηθῇ ἡ παράδοσις καὶ ἡ κατάληψις ταύτης. Τὴν αὐτὴν περίπου ὥραν κατέφθασεν ὁ Στρατηγὸς Σαρπὺ μετὰ τοῦ ὑπασπιστοῦ του ἐπ' αὐτοκινήτου, ὅστις μετὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Μεραρχίας ἐρρύθμισε τὰ τῆς παραδόσεως καὶ τῆς εἰσόδου τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων εἰς τὴν πόλιν. Τὴν 0900 ὁλόκληρος ἡ κυρία φάλαγξ εἰσήρχετο εἰς τὴν πόλιν κατὰ τὴν ἐν πορείᾳ σειρὰν τῶν μονάδων καὶ διὰ τῆς κεντρικῆς ὁδοῦ τῆς πόλεως ἐν μέσῳ ἐνθουσιωδεστάτης ὑποδοχῆς τῶν κατοίκων, παρήλασε πρὸ τοῦ Στρατηγοῦ Σαρπύ. Τὸ Στρατηγεῖον τῆς Μεραρχίας ἐγκατεστάθη ἐντὸς τῆς πόλεως, αἱ Γαλλικαὶ φρουραὶ ἀντεκατεστάθησαν δι' Ἑλληνικῶν τοιούτων καὶ ἐστρατωνίσθησαν εἰς τοὺς ἐν τῇ πόλει ὑπάρχοντας στρατῶνας καὶ κτίρια τὰ τμήματα τοῦ ἐναπομείναντος Τάγματος τοῦ 2^{ου} Συντάγματος τῆς Μοίρας πυροβολικοῦ καὶ τῶν λοιπῶν μονάδων τῆς Μεραρχίας. [...]».

Αύγουστος 2020

1	Σ	† Πρόοδος Τ. Σταυροῦ, 7 Μακ., Σολομονῆς, Ἑλεαζάρου (ἀρχὴ νηστείας)
2	Κ	† Η΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ . Ἀνακ. λειψ. πρωτ. Στεφάνου, Θεοδώρου
3	Δ	⊕ Ἰσαακίου, Δαλμάτου, Φαύστου ὁσ., Σαλώμης μυρ., Θεοδώρας Θεσ.
4	Τ	Τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπτά παιδῶν, Εὐδοκίας
5	Τ	Εὐσιγνίου μ., Νόννης, Εὐγενίου Αἰτωλοῦ, Χρήστου Πρεβέζης
6	Π	† Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
7	Π	Νικάνορος θαυματουργοῦ, Δομετίου Πέρσ., Ἀστερίου
8	Σ	Αἰμίλιανοῦ Κυζίκου, Μύρωνος Κρήτης, Τριανταφύλλου νεομ.
9	Κ	† Θ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ . Ματθία ἀπ. Τῶν ἐν τῇ Χαλκῇ Πύλῃ 10 μαρτύρων
10	Δ	Λαυρεντίου ἀρχιδιακόνου, Ξύστου ἐπισκ. Ρώμης, Ἰππολύτου
11	Τ	⊕ Εὐπλου, Νήφωνος ΚΠόλεως, Ἀνάμν. θαύματος ἀγ. Σπυρίδωνος
12	Τ	Φωτίου, Ἀνικήτου μ., Παμφίλου, Κάστορος, Παλάμωνος
13	Π	Μαξίμου ὁμολογητοῦ, Εὐδοκίας καὶ Εἰρήνης βασιλ.
14	Π	Μιχαίου προφ., Μαρκέλλου ἱερομ., Συμεών νεομάρτ. Τραπεζοῦντος
15	Σ	† Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
16	Κ	† Ι΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ . Ἀγ. Μανδηλίου, Διομήδους, Τιμοθέου, Γερασίμου Κεφ.
17	Δ	Μύρωνος, Παύλου, Ἰουλιανῆς μαρτύρων
18	Τ	Φλώρου, Λαύρου, Λέοντος & Ἑρμοῦ, Δημητρίου Σαμαρίνης
19	Τ	⊕ Ἀνδρέου μεγαλομ., Τιμοθέου, Εὐτυχιανοῦ μάρτ., Θεοφάνους ν.
20	Π	Σαμουήλ πρ., Λουκίου βουλευτοῦ μάρτ., Θεοχάρους νέου
21	Π	Θαδδαίου ἀποστ., Βάσσης καὶ τῶν 3 τέκνων αὐτῆς
22	Σ	Ἀγαθονίκου μάρτ., Ἀριάδνης βασιλ., Ἀνθούσης μάρτ.
23	Κ	† ΙΑ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ . Ἀπόδοσις Κοιμήσεως Θεοτόκου, Εἰρηναίου ἱερ.
24	Δ	Εὐτυχοῦς ἱερομ., Κοσμᾶ Αἰτωλοῦ, Μετάθ. λειψ. Διονυσίου Αἰγίνης
25	Τ	⊕ Ἐπ. λειψ. ἀπ. Βαρθολομαίου, Τίτου ἀποστόλου
26	Τ	Ἀδριανοῦ & Ναταλίας μαρτ., Ἰωάσαφ ὁσίου, Ἀττικοῦ, Τιθόη
27	Π	† Φανουρίου μεγαλομ., Ποιμένος ὁσίου, Ἀνθούσης, Ἀκυλίνης
28	Π	Μωυσέως Αἰθ., Διομήδους, Λαυρεντίου μαρτ., Ἐζεκίου βασιλέως
29	Σ	† ΑΠΟΤΟΜΗ Τ. ΚΕΦ. Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου (νηστεία), Ἀρκαδίου
30	Κ	† ΙΒ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ . Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννου, Παύλου Πατρ. ΚΠόλεως
31	Δ	† ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΤΙΜΙΑΣ ΖΩΝΗΣ ὙΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Αναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Α' Κορ. α' 10-17	Ματθ. ιδ' 14-22	βαρύς Η'
6	Β' Πέτρ. α' 10-19	Ματθ. ιζ' 1-9	Μεταμορφώσεως
9	Α' Κορ. γ' 9-17	Ματθ. ιδ' 22-34	πλ. δ' Θ'
15	Φιλίπ. β' 5-11	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Κοιμήσεως Θεοτόκου
16	Α' Κορ. δ' 9-16	Ματθ. ιζ' 14-23	α' Ι'
23	Φιλίπ. β' 5-11	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	β' ΙΑ'
29	Πράξ. ιγ' 25-32	Μάρκ. στ' 14-30	Αποτ. Κεφ. Προδρόμου
30	Α' Κορ. ιε' 1-11	Ματθ. ιθ' 16-26	γ' Α'
31	Έβρ. θ' 1-7	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Καταθ. Αγίας Ζώνης

Τοπικὸν Ἑορτολόγιον

- 6/8/2020** Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος: Ὁ Ἱ. Ν. Καρυδιᾶς καὶ τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Μέσσης, Μαρωνείας, Προσκυνητῶν, Ἱμέρου, Ἱάσμου, Σαππῶν καὶ Ξυλαγανῆς
- 15/8/2020** Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου: Οἱ Ἱ. Ν. Μητροπολιτικὸς Ναὸς Κομοτηνῆς, Μαρωνείας, Φαναρίου, Αἰτολόφου, Γρατινῆς, Ἱασίου, Καλλιθέας, Νέας Πέτρας, Ροδίτου καὶ τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Μέσσης, Κασσιτερῶν, Πανδρόσου, Νέας Σάντας, Ξυλαγανῆς, Προσκυνητῶν, Ὁργάνης καὶ Οἰκισμοῦ Παλινγοστούντων Σαππῶν
- 23/8/2020** Ἀπόδοσις Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου: Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Φανερωμένης Βαθυρρύακος καὶ τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Γρατινῆς
- 24/8/2020** Ἀγ. Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ: Ὁ Ἱ. Ν. Κομοτηνῆς
- 27/8/2020** Ἀγ. Φανουρίου: Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Κομοτηνῆς, Θρυλορίου καὶ Σάλπης
- 29/8/2020** Ἀποτομή Κεφαλῆς Τιμίου Προδρόμου: Οἱ Ἱ. Ν. Ἱάσμου καὶ Μαρωνείας καὶ τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Γρατινῆς καὶ Πολυάνθου

Σεπτέμβριος 2020

1	Τ		† ΑΡΧΗΙΝΔΙΚΤΟΥ . Συμεών Στυλ., Ἀμούν διακ. & 40 μ. ἀσκητριῶν
2	Τ	☿	Μάμαντος μ., Ἰωάννου Νηστευτοῦ, Ἐλεαζάρου
3	Π		Ἀνθίμου, Θεοκτίστου, Χαρίτωνος, Πολυδώρου, Φοίβης
4	Π		Μωυσέως προφήτου, Βαβύλα ἱερομ., Ἑρμιόνης μάρτ.
5	Σ		Ζαχαρίου προφήτου, πατρός Ἰωάννου Προδρόμου, Αὔδαίου μ.
6	Κ		† ΙΓ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ . Ἀνάμν. τοῦ ἐν Χώναις θαύματος ἀρχαγγ. Μιχαήλ
7	Δ		Σώζοντος μ., Κασσιανῆς ὑμν., Εὐψυχίου μ., Ὀνησιφόρου ἀπ.
8	Τ		† Γενέσιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου
9	Τ		† Τῶν Θεοπατόρων Ἰωακείμ καί Ἄννης
10	Π	♄	Μηνοδώρας, Μητροδώρας, Νυμφοδώρας, Πουλχερίας Βασιλίσσης
11	Π		Θεοδώρας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Εὐφροσύνου μάγ., Εὐανθίας μάρτ.
12	Σ		Αὐτονόμου, Κουρνούτου ἐπ. Ἰκονίου, Θεοδώρου ἐπ. Ἀλεξανδρείας
13	Κ		† ΠΡΟ ΨΩΣΕΩΣ . Κορνηλίου ἐκατ., Χρυσοστόμου Σμύρνης
14	Δ		† ΨΩΣΙΣ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ (νηστεία) , Πλακίλλης βασιλίσσης
15	Τ		Νικήτα μεγ., Φιλοθέου, Συμεών Θεσνίκης
16	Τ		† Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος, Μελιτινῆς μάρτυρος
17	Π	♅	† Σοφίας, Πίστewς, Ἐλπίδος, Ἀγάπης μ., Ἀγαθοκλείας, Θεοδότης μ.
18	Π		Εὐμενίου ἐπισκ. Γορτύνης, Ἀριάδνης μάρτ., Κάστορος μ.
19	Σ		Τροφίμου, Σαββατίου, Δορυμέδοντος μαρτύρων
20	Κ		† ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΨΩΣΙΝ . Εὐσταθίου μεγ., Ἰωάννου Ξένου & Ἰλαρίωνος
21	Δ		Ἰωνᾶ προφήτου, Κοδράτου ἀποστ. ἐπισκόπου Ἀθηνῶν
22	Τ		Φωκᾶ ἐπ. Σινώπης, Φωκᾶ κηπ., Ἰσαάκ, Μαρτίνου μ.
23	Τ		† Σύλληψις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου , Ξανθίππης & Πολυξένης
24	Π	♄	Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης, Θέκλης ἱσαπ., Σιλουανοῦ Ἀθωνίτου
25	Π		Εὐφροσύνης ὁσ., Παφνουτίου ὁσιομ. πατρός αὐτῆς καί 546 μαρτ.
26	Σ		† Μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καί Θεολόγου
27	Κ		† Α' ΛΟΥΚΑ . Καλλιστράτου μ., Ἀριστάρχου ἀπ., Ἀκυλίνης νεομ.
28	Δ		Βαρούχ προφήτου, Χαρίτωνος ὁμολογητοῦ, Αὔξεντίου Κύπρου
29	Τ		Κυριακοῦ ἀναχωρ., Πετρωνίας μ., Μαλαχίου ἐκ Λίνδου
30	Τ		Γρηγορίου ἱερομ. ἐπισκ. Ἀρμενίας τοῦ φωτιστοῦ, Ριψιμίας, Γαϊανῆς

Αναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Α' Τιμ. β' 1-7	Λουκ. δ' 16-22	Ἀρχῆς Ἰνδίκτου
6	Α' Κορ. ιστ' 13-24	Ματθ. κα' 33-42	δ' Β'
8	Φιλιπ. β' 5-11	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Γενεσίου Θεοτόκου
9	Γαλ. δ' 22-27	Λουκ. η' 16-21	Ἀγ. Θεοπατόρων
13	Γαλ. στ' 11-18	Ἰωάν. γ' 13-17	πλ. α' Γ'
14	Α' Κορ. α' 18-24	Ἰωάν. ιθ' 6-11, 13-20, 25-28, 30-35	Υψώσ. Τιμ. Σταυροῦ
20	Γαλ. β' 16-20	Μάρκ. η' 34-38, θ' 1	πλ. β' Δ
23	Γαλ. δ' 22-27	Λουκ. α' 5-25	Συλλήψεως Προδρόμου
26	Α' Ἰω. δ' 12-19	Ἰωάν. ιθ' 25-27, κα' 24-25	Μετ. Εὐαγγ. Ἰωάννου
27	Β' Κορ. στ' 1-10	Λουκ. ε' 1-11	βαρύς Ε'

Τοπικὸν Ἑορτολόγιον

1/9/2020 Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Ἀσκητριῶν: Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Ἱ.Ν. Ἀγ. Στυλιανοῦ Κομοτηνῆς, Διώνης καὶ Νέας Καλλιῆς

8/9/2020 Γενεσίου τῆς Θεοτόκου: Οἱ Ἱ. Ν. Μεγάλου Κρανοβουνίου καὶ Λυκείου καὶ τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Ροδίτη

14/9/2020 Ὑψώσεως Τιμίου Σταυροῦ: Ὁ Ἱ. Ν. Μεσχωρίου καὶ τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Ἀγ. Γεωργίου Κομοτηνῆς

17/9/2020 Ἀγ. Σοφίας, Πίστεως, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης: Ὁ Ἱ. Ν. Γλυφάδας καὶ τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς

Ὁκτώβριος 2020

1	Π		Ἀνανίου ἀπ., Ρωμανοῦ Μελωδοῦ, Ἰωάννου Κουκουζέλη
2	Π	Ⓜ	† Θεοφίλου ὁμολ., Κυπριανοῦ, Ἰουστίνης, Θεοδώρου Γαβρᾶ
3	Σ		† Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, Δαμάριδος, Ρουστικοῦ & Ἐλευθερίου
4	Κ		† Β' ΛΟΥΚΑ. Ἱεροθέου Ἀθηνῶν, Δομνίνης μάρτ., Αὐδάκτου
5	Δ		Χαριτίνης, Εὐδοκίμου & Μαμέλχθης, Μεθοδίας τῆς ἐν Κιμῶλῳ
6	Τ		Θωμᾶ ἀπ., Ἑρωτηίδος μάρτ., Μακαρίου νεομάρτ.
7	Τ		Σεργίου & Βάκχου μεγαλ., Πολυχρονίου ἱερομ., Ἰουλιανοῦ
8	Π		Πελαγίας ὁσ., Πελαγίας παρθενομ., Ταῖσίας
9	Π		Ἰακώβου τοῦ Ἀλφαίου, Ἀβραάμ & Λώτ, Ἀνδρονίκου, Ἀθανασίας
10	Σ	Ⓜ	Εὐλαμπίου, Εὐλαμπίας μάρτ., Θεοφίλου ὁσίου
11	Κ		† Δ' ΛΟΥΚΑ. ΑΓ. ΠΑΤΕΡΩΝ Ζ' ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ. Φιλίππου διακ.
12	Δ		Πρόβου, Τaráχου & Ἀνδρονίκου μ., Συμεὼν Νέου Θεολόγου
13	Τ		Παπύλου, Ἀγαθοδώρου, Ἀγαθονίκης, Χρυσῆς νεομ.
14	Τ		Γερβασίου, Ναζαρίου, Κοσμᾶ Μελωδοῦ, Παρασκ. Ἐπιβατηνῆς
15	Π		Λουκιανοῦ ἱερομ., Σαβίνου ὁσ., Βάρσου ὁμολογ., Εὐθυμίου νέου
16	Π	Ⓜ	Λογγίνου ἐκατοντάρχου, Λεοντίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων
17	Σ		Ὡσηέ πρ., Ἀνδρέου ἐν Κρίσει, Κοσμᾶ & Δαμιανοῦ Ἀν. ἐξ Ἀραβίας
18	Κ		† ΛΟΥΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ. Μαρίνου μάρτ. τοῦ Γέροντος
19	Δ		Ἰωήλ προφ., Οὐάρου μάρτ., Κλεοπάτρας ὁσ., Λεοντίου, Ἰωάννου
20	Τ		Ἀρτεμίου μεγ., Γερασίου Κεφαλ., Ματρώνης Χιοπ
21	Τ		Ἰλαρίωνος ὁσ., Χριστοδοῦλου ἐν Πάτμῳ, Θεοδότης, Σωκράτους
22	Π		Ἀβερκίου ἐπ. Ἱεραπόλεως, τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παίδων, Ἡρακλείου
23	Π	Ⓜ	† Ἰακώβου Ἀδελφοθέου, Ἰγνατίου Κων/πόλεως, Νικηφόρου ὁσ.
24	Σ		Ἀρέθα μεγαλομ., Σεβαστιανῆς μάρτυρος, Ἀκακίου
25	Κ		† ΣΤ' ΛΟΥΚΑ. Μαρκιανοῦ & Μαρτυρίου νοτ., Ταβιθᾶ Ἐλεήμονος
26	Δ		† Δημητρίου μεγαλ. Μυροβλύτου, Ἰωάσαφ νέου ὁσιομ.
27	Τ		Νέστορος μάρτ., Πρόκλης συζύγου Πιλάτου, Λούπου
28	Τ		† ΑΓ. ΣΚΕΠΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (Ἑθν. ἑορτή). Τερεντίου, Εὐνίκης μ.
29	Π		Ἀναστασίας Ρωμαίας, Ἀβραμίου καὶ Μαρίας ὁσ.
30	Π		Κλεόπα & Ἀρτεμᾶ ἐκ τῶν 70 ἀποστ., Ζηνοβίου & Ζηνοβίας μάρτ.
31	Σ	Ⓜ	Στάχυος, Ἀπελλοῦ, Ἀριστοβούλου, Ἀμπλίας, Οὐρβανοῦ ἐκ τῶν 70

Αναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
4	Β' Κορ. στ' 16-18, ζ' 1	Λουκ. στ' 31-36	πλ. δ' ΣΤ'
11	Τίτ. γ' 8-15	Λουκ. η' 5-15	α' Ζ'
18	Κολ. δ' 5-11, 14-18	Λουκ. ι' 16-21	β' Η'
25	Γαλ. α' 11-19	Λουκ. η' 27-39	γ' Θ'
26	Β' Τιμ. β' 1-10	Ἰωάν. ιε' 17-ιστ' 2	Ἀγίου Δημητρίου
28	Ἑβρ. θ' 1-7	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Ἀγίας Σκέπης

Τοπικὸν Ἑορτολόγιον

1/10/2020 Ἀγ. Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον τοῦ Μουσικοῦ Σχολείου Κομοτηνῆς

3/10/2020 Ἀγ. Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Ὑφαντῶν

20/10/2020 Ἀγ. Ἀρτεμίου: Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Αστυνομικῆς Διευθύνσεως Κομοτηνῆς καὶ Κοσμίου

26/10/2020 Ἀγ. Δημητρίου: Οἱ Ἱ. Ν. Ἀνθοχωρίου, Ἀμφίων, Νέας Καλλιῆς, Στρώμης, Νέας Σάντας, Ὑφαντῶν καὶ τὰ Ἱ. Προσκυνήματα Κασσιτερῶν, Κίρκης, Ξυλαγανῆς, Προσκυνητῶν, Κρωβίλλης, Στρατόπεδο Μεσούνης καὶ Ἀεροδρομίου Κομοτηνῆς

28/10/2020 Ἀγίας Σκέπης: Ὁ Ἱ. Ν. Στρατοπέδου Ν. Καλλιῆς

Ἡ ἐγκατάσταση τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς στήν Κομοτηνή καί ἡ πρώτη τῆς μέριμνα

Οἱ ἐλληνικῆς ἀρχές στήν δυτική Θράκη ξεκίνησαν νά ἀσκοῦν τήν ἐξουσία τους ἔπειτα ἀπ' τήν στρατιωτική κατάληψη τῶν «κύκλων» τῆς Κομοτηνῆς καί τοῦ Καρα-αγάτς (Ἀδριανουπόλεως). Οἱ δύο δυτικοθρακικῆς πόλεις, ἡ Κομοτηνή καί ἡ Ἀλεξανδρούπολη, κατελήφθησαν σχεδόν ταυτοχρόνως, ὅπως προσημειώθηκε, στίς 14 Μαΐου 1920.

Μετά τήν στρατιωτική κατάληψη ἀκολούθησε ἡ ἐγκατάσταση καί ἡ ἀνάληψη ὑπηρεσίας ἀπ' τίς ἐλληνικῆς πολιτικές καί διοικητικές ἀρχές· συγκεκριμένα, ταυτοχρόνως σχεδόν τῆς ἀποχωρήσεως τῶν Γάλλων, ὁ Πολιτικός Διοικητής, Χαρίσιος Βαμβακάς, ἔσπευσε νά ἐκδώσει προκήρυξη, ἀπευθυνόμενη στά σύνοικα στοιχεῖα, τὸ χριστιανικὸ καί τὸ μουσουλμανικό. Αὐτὸ πού, κυρίως, προτάσσεται ἐμφατικὰ ἐκ μέρους τοῦ συντάκτη, εἶναι τὸ συμφιλίωτικὸ ἔργο τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν ἔναντι ὅλων τῶν κατοίκων, ἀδιακρίτως φυλῆς ἢ θρησκεύματος. Περαιτέρω, μετ' ἐπιτάσεως δίδεται προτεραιότητα στὸν σεβασμὸ τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος τῶν Μουσουλμάνων, ἐνῶ δὲν διαλάθει τῆς προσοχῆς ὁ ὑπαινιγμὸς ἐναντίον τῶν Βουλγάρων ἀναφορικῶς μὲ τὴ μετατροπὴ τεμενῶν σὲ ἐκκλησίες, κατὰ τὸ χρονικὸ διάστημα μετὰ

τὴν λήξῃ τῶν Βαλκανικῶν πολέμων (1913) καὶ μέχρι τὸ τέλος τοῦ Α΄ Παγκοσμίου (1918).

Στὸ σημεῖο τοῦτο παραθέτουμε, ἐν εἵδει κατακλεῖδος, ἓνα ἐνδεικτικὸ ἀπόσπασμα τῆς προκήρυξης: «Πρὸς τοὺς Ὀθωμανοὺς κατοίκους τῆς Δυτικῆς Θράκης — Συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς Συνδιασκέψεως ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς εἰσέρχεται εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ στρατοῦ τῆς εὐγενοῦς Γαλλίας. Ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς δὲν ἔρχεται ὡς ἐχθρὸς οὐδενὸς ἀλλ' ὡς φίλος καὶ προστάτης πάντων τῶν κατοίκων, ἀνεξαρτήτως καταγωγῆς φυλῆς καὶ θρησκευέματος. Ἐξασφαλίζων τὴν ζωὴν, τὴν τιμὴν καὶ προστασίαν πάντων τῶν πολιτῶν θὰ ὑποβοθήσῃ ἀκεραίαν τὴν ἐφαρμογὴν πλήρους προγράμματος ἰσονομίας δικαιοσύνης καὶ ἐπιδόσεως εἰς ἔργα προόδου καὶ εἰρήνης διαφυλάττων ἀπροσβλήτους τὰς συνηθείας, τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα ἐκάστου στοιχείου. Ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς δὲν εἶνε ξένος εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Θράκης, οἵτινες κατὰ τὸ παρελθὸν εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὸν γνωρίσουν ἐκ τοῦ πλησίον καὶ ἐκτιμήσουν τὴν φιλοδικαίαν καὶ ἐκπολιτιστικὴν ἀποστολὴν του. Ὅ,τι ἄλλοι ἤρπασαν αὐτὸς τὰ ἀπέδωκε. Τεμένη μετατραπέντα βία εἰς ἐκκλησίας ἀπέδωκεν ἀμέσως εἰς τὴν θρησκείαν τοῦ Μωάμεθ. Ἡ ἐπανόρθωσις τῶν ἀδικιῶν, ἡ προστασία τῶν ἀδυνάτων, ἡ ἐξασφάλισις τῆς πλήρους τάξεως καὶ ἀσφαλείας, εἶνε τὰ φωτεινὰ ἵχνη τὰ ὅποια ἀφήκεν ὀπισθέν του ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς κατὰ τὴν διάβασίν του ἐντεῦθεν εἰς τὸ παρελθόν. [...].».

Νοέμβριος 2020

1	Κ	† Ε' ΛΟΥΚΑ. Κοσμᾶ-Δαμιανού Ἀν., Δαβίδ Εύβοίας, Ἑλένης
2	Δ	Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἐλπιδοφόρου, Ἀνεμποδίστου, Ἀφθονίου
3	Τ	Ἀκεψιμᾶ, Ἰωσήφ, Αἰθαλᾶ μ., Γεωργίου Νεαπολίτου
4	Τ	Ἰωαννικίου, Νικάνδρου, Ἰω. Βατάτζη, Γεωργίου ἐν Δράμα
5	Π	Γαλακτίωνος, Ἐπιστήμης, Ἑρμᾶ καὶ Λίνου ἀπ. ἐκ τῶν 70
6	Π	Παύλου πατρ. ΚΠόλεως ὁμολ., Λουκᾶ ὁσ., Λεονάρδου, Ἀγαπίου
7	Σ	Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 ὁσίων, Λαζάρου τοῦ Γαλιθαίου
8	Κ	Ⓜ † Ζ' ΛΟΥΚΑ. Σύναξις Παμμ. Ταξιαρχῶν Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ
9	Δ	† Νεκταρίου Αἰγίνης, Ὀνησιφόρου, Θεοκτίστης Λέσβου, Συμεῶν
10	Τ	Ὀλυμπᾶ, Ροδίωνος, Ὁρέστου, Ἀρσενίου Καππ.
11	Τ	† Μηνᾶ μεγ., Βίκτωρος, Βικεντίου, Θεοδώρου Στουδίτου
12	Π	† Ἰωάννου Ἐλεήμονος, Μαρτίνου, Νείλου Μυροβλύτου
13	Π	† Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ἀνθούσης, Δαμασκηνοῦ νεομ.
14	Σ	† Φιλίππου ἀποστ., Γρηγορίου Παλαμᾶ, Κωνσταντίνου Ὑδραίου
15	Κ	☿ † Η' ΛΟΥΚΑ. Γουρία, Σαμωνᾶ, Μαρκέλλου (ἀρχὴ νηστείας)
16	Δ	† Ματθαίου Ἀπ. & Εὐαγγελιστοῦ, Ἰφιγένειας μ., Φιλουμένου ν.
17	Τ	Γρηγορίου Νεοκαισαρείας, Γενναδίου & Μαξίμου
18	Τ	Πλάτωνος μεγ., Ρωμανοῦ μ., Ζακχαίου διακ.
19	Π	Ἀβδίου πρ., Βαρλαάμ, Ἡλιοδώρου, Θαλλελαίου, Εὐφημίας μ.
20	Π	Γρηγορίου Δεκαπολίτου, Πρόκλου ΚΠόλεως, Σωζομενοῦ
21	Σ	† ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
22	Κ	Ⓢ † Θ' ΛΟΥΚΑ. Ἰακώβου ἐν Εὐβοίᾳ, Φιλήμονος, Ὀνησίμου
23	Δ	Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου, Γρηγορίου Ἀκραγαντίνων, Σισινίου μ.
24	Τ	Κλήμεντος Ρώμ., Πέτρου Ἀλεξανδρ., Ἑρμογένους
25	Τ	† Αἰκατερίνης μεγαλομ. καὶ 300 μαρτ., Μερκουρίου μεγαλομ.
26	Π	† Στυλιανοῦ Παφλαγόνο, Ἀλυπίου ὁσ., Νίκωνος Μετανοεῖτε
27	Π	Ἰακώβου μεγαλομ. Πέρσου, Ναθαναήλ ὁσίου, Πινουφρίου
28	Σ	Στεφάνου ὁμ., Εἰρηνάρχου μ., 15 μαρτ. Τιβερίουπόλεως
29	Κ	† ΙΓ' ΛΟΥΚΑ. Παραμόνου & 370 μαρτ., Διονυσίου ἐπ. Κορίνθου
30	Δ	Ⓟ † Ἀνδρέου Πρωτοκλήτου, Φρουμεντίου Αἰθ., Ἀλεξάνδρου Μηθ.

Αναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Α' Κορ. ιβ' 27-ιγ' 8	Λουκ. ιστ' 19-31	δ' ι'
8	Έβρ. β' 2-10	Λουκ. η' 41-56	πλ α' ΙΑ'
13	Έβρ. ζ' 26-η' 2	Ίωάν. ι' 9-16	Ίωάν. Χρυσοστόμου
15	Έφεσ. β' 4-10	Λουκ. ι' 25-37	πλ. β' Α'
21	Έβρ. θ' 1-7	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Είσοδίων Θεοτόκου
22	Έφεσ. β' 14-22	Λουκ. ιβ' 16-21	βαρύς Β'
25	Γαλ. γ' 23-δ' 5	Μάρκ. ε' 24-34	Άγ. Αίκατερίνης
29	Έφεσ. δ' 1-7	Λουκ. ιη' 18-27	πλ. δ' Γ'
30	Α' Κορ. δ' 9-16	Ίωάν. α' 35-52	Άποστ. Ανδρέου

Τοπικὸν Ἑορτολόγιον

- 1/11/2020** Ὁσ. **Δαβίδ**: Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Προσκυνητῶν καὶ τοῦ Ἱ.Ν. Ἀγ. Τρύφωνος Κομοτηνῆς
- 8/11/2020** Σύναξις Ἀρχαγγέλων **Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ**: Οἱ Ἱ. Ν. Νέας Ἀδριανῆς, Ξυλαγανῆς καὶ Λοφαρίου καὶ τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Ἀρίσθης
- 9/11/2020** Ἀγ. **Νεκταρίου**: Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Ξυλαγανῆς, Σαππῶν, Κίρκης καὶ Ἱ. Καθεδρικοῦ Ναοῦ Κομοτηνῆς
- 10/11/2020** Ἀγ. Ἀρσενίου τοῦ **Καππαδόκου**: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Ἀσωμάτων
- 11/11/2020** Ἀγ. **Μηνᾶ**: Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Γηροκομείου Κομοτηνῆς καὶ Προσκυνητῶν
- 21/11/2020** Εἰσοδίων **Θεοτόκου**: Ἡ Ἱ. Μονὴ Πανδρόσου
- 25/11/2020** Ἀγ. **Αἰκατερίνης**: Ὁ Ἱ. Ν. Ἰμέρου καὶ τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ
- 26/11/2020** Ἀγ. **Στυλιανοῦ**: Ὁ ὁμώνυμος Ἱ. Ν. Κομοτηνῆς

Δεκέμβριος 2020

1	Τ	Ναούμ προφ., Φιλαρέτου Ἐλεήμονος, Θεοκλήτου
2	Τ	† Πορφυρίου Καυσοκαλυβίτου, Ἀββακούμ πρ., Μυρόπης
3	Π	Σοφονίου πρ., Ἀγαπίου & Σελεύκου, Κάρπου, Ἀγγελῇ νεομ. ἐν Χίῳ
4	Π	† Βαρβάρας μεγαλ., Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, Σεραφεῖμ Φαναρίου
5	Σ	† Σάββα ἡγιασμένου, Διογένους μάρτ., Νεκταρίου, Ἀναστασίου
6	Κ	† Ι' ΛΟΥΚΑ . Νικολάου ἀρχιεπ. Μύρων Λυκίας, Νικολάου νεομ.
7	Δ	Ἀμβροσίου Μεδιολάνων, Ἀθηνοδώρου μ., Γερασίμου Εὐβοίας
8	Τ	☩ Σωσθένους, Ἀπολλώ, Τυχικοῦ, Παταπίου
9	Τ	† Σύλληψις ἁγίας Ἀννης, Ἀννης προφήτιδος, Στεφάνου
10	Π	Μηνᾶ καλλικελάδου, Ἑρμογένους, Εὐγράφου μ., Θωμᾶ
11	Π	Δανιήλ καὶ Λουκᾶ στυλ., Ἀκεψεῇ, Αἰθαλᾶ, Βαρσαβᾶ μ.
12	Σ	† Σπυρίδωνος Τριμυθοῦντος, Ἰωάννου Ζιχνῶν, Ἀλεξάνδρου Ἱερ.
13	Κ	† ΙΑ' ΛΟΥΚΑ (Προπατ.) . Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Ὀρέστου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου
14	Δ	☩ Θύρσου, Φιλήμονος, Ἀπολλωνίου, Λευκίου, Ἀρριανοῦ
15	Τ	† Ἐλευθερίου ἱερομάρτ. καὶ Ἀνθίας μητρός αὐτοῦ
16	Τ	Ἀγγαίου πρ., Θεοφανοῦς βασ., Μοδέστου Ἱεροσολ.
17	Π	† Διονυσίου Αἰγίνης θαυματουργοῦ, Δανιήλ προφ. καὶ 3 Παίδων
18	Π	Σεβαστιανοῦ, Ζωῆς καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μ., Μιχαήλ Συγκέλλου
19	Σ	Βονιφατίου, Ἀρεως, Εὐτυχίου καὶ Θεσσαλονίκης μ., Ἀγλαίας
20	Κ	† ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ . Ἰγνατίου Θεοφ., Ἰωάννου Κροστ.
21	Δ	Ἰουλιανῆς & τῶν σὺν αὐτῇ 500 μάρτ., Θεμιστοκλέους μ.
22	Τ	☩ Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας
23	Τ	Τῶν ἐν Κρήτῃ 10 μάρτ., Ναούμ ἱεραπ., Νήφωνος
24	Π	Εὐγενίας ὁσ. & Φιλίππου πατρός αὐτῆς, Βασίλλας & Ἀχαϊκοῦ μ.
25	Π	† Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
26	Σ	† Σύναξις τῆς Θεοτόκου, Εὐθυμίου Σάρδεων ὁμολογητοῦ
27	Κ	† ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ . Στεφάνου πρωτομάρτυρος
28	Δ	Τῶν ἐν Νικομηδεῖα Δισμυρίων Μαρτύρων, Δόμνας
29	Τ	Τῶν ὑπὸ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων νηπίων, Γεωργίου ὕμνογράφου
30	Τ	☩ Ἀνυσίας ὁσιομ., Γεδεών ἐν Τυρνάβῳ, Φιλεταίου
31	Π	Μελάνης Ῥωμαίας, Ζωτικοῦ ὀρφανοτρόφου

Ἀναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ ΕΩΘΙΝΟΝ
4	Γαλ. γ' 23-δ' 5	Μάρκ. ε' 24-34	Ἀγ. Βαρβάρας
5	Γαλ. ε' 22-στ' 2	Ματθ. ια' 27-30	Ἀγ. Σάββα
6	Ἑβρ. ιγ' 17-21	Λουκ. ιγ' 10-17	α' Δ'
9	Γαλ. δ' 22-27	Λουκ. η' 16-21	Ἀγ. Ἄννης
12	Ἐφεσ. ε' 8-19	Ἰωάν. ι' 9-16	Ἀγ. Σπυρίδωνος
13	Κολασ. γ' 4-11	Λουκ. ιδ' 16-24 Ματθ. κβ' 14	β' Ε'
15	Β' Τιμ. α' 8-18	Μάρκ. β' 23-γ' 5	Ἀγίου Ἐλευθερίου
20	Ἑβρ. ια' 9-10, 32-40	Ματθ. α' 1-25	γ' ΣΤ'
25	Γαλ. δ' 4-7	Ματθ. β' 1-12	Χριστουγέννων
27	Πράξ. στ' 8-ζ' 5, 47-60	Ματθ. β' 13-23	δ' Ζ'

Τοπικὸν Ἑορτολόγιον

2/12/2020 Ἀγ. Πορφυρίου: Τὸ Ἱ. Παρακλήσιον τοῦ Ἱ. Ν. Ἀγ. Στυλιανοῦ Κομοτηνῆς

4/12/2020 Ἀγ. Βαρβάρας: Ὁ Ἱ. Ν. Κομοτηνῆς

4/12/2020 Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Κομοτηνῆς

6/12/2020 Ἀγ. Νικολάου: Οἱ Ἱ. Ν. Ἰάσμου, Ἀσωμάτων καὶ Διώνης καὶ τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Κίρκης

12/12/2020 Ἀγ. Σπυρίδωνος: Ὁ Ἱ. Ν. Μωσαϊκοῦ

15/12/2020 Ἀγ. Ἐλευθερίου: Τὰ Ἱ. Παρεκκλήσια Φυλακῶν Κομοτηνῆς καὶ Θρυλορίου

16/12/2020 Ἀγ. Μοδέστου: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον Ξυλαγανῆς

17/12/2020 Ἀγ. Τριῶν Παίδων: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον τῆς Περιφ. Διοικήσεως Πυροσβεστικῆς Α.Μ.-Θ.

22/12/2020 Ἀγ. Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας: Τὸ Ἱ. Παρεκκλήσιον τοῦ Ἱ.Ν. τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΕΤΙΣΤΙΚΗ

ΚΟΜΟΤΗΝΑΚΗ ΠΟΛΙΣ

*Σύγχρονη τοιχογραφία στην είσοδο τῶν Γραφείων τῆς
Διοικήσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.*

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἐξελέγη 21-2-2013

Ἐχειροτονήθη 24-2-2013

Ἐνεθρονίσθη 14-3-2013

Ἑδρα Κομοτηνή. Διεύθυνσις Σισμάνογλου 18 καὶ Ζυμβρακάκη, Τ.Θ. 306, Τ.Κ. 69100. Τηλεφωνικὸν Κέντρον 25310-22642. Τηλεομοιότυπον Μητροπολίτου (fax) 25310-83396. Τηλεομοιότυπον Γραφείων (fax) 25310-23439. Τηλέφωνον Ἐπισκοπείου 25310-22569. Ἡλεκτρονικὸν Ταχυδρομεῖον (e-mail): immkom@otenet.gr Ἱστοσελὶς Διαδικτύου: immaroniaskomotinis.gr

Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος: Πρωτ. Δημήτριος Βασιλειάδης.

Ἰδιαίτερον Γραφεῖον Σεβασμιωτάτου: Πρωτ. Χρυσοβαλάντης Δήμου.

Διοικητικὸν Προσωπικόν: Γραμματεία· Προϊστάμενος Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Ἰατρίδης, Πρωτ. Κων/νος Τσουλιάγας. Γραφεῖον Γάμου - Βαπτίσεων· Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Ἰατρίδης, κ. Ἰωάννης Μεθυμάκης. Διαχειριστής - Ὑπεύθυνος Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε.

Πρωτ. Παρασκευᾶς Παρθένης. **Λογιστήριον**· κα Βασιλική Μπαμπίδου καὶ κ. Χρῆστος Οἰκονόμου. **Γενικὸν Φιλόπτωχον Ταμεῖον**· Πρωτ. Χρυσοβαλάντης Δήμου καὶ κ. Ἰωάννης Θερμός. **Γραφεῖον Τύπου**· Αρχιμ. Βαρθολομαῖος Ἰατρίδης καὶ κ. Χρῆστος Οἰκονόμου. **Ὅδηγός-Κλητήρ**· Χαρίλαος Παπαδόπουλος.

Ἑνοριακοὶ Ναοὶ 71. Παρεκκλήσια-Ἐξωκκλήσια 99. Ναοὶ Κοιμητηρίων 6. Μοναστηριακοὶ Ναοὶ 3. Ἑφημέριοι ΠΕ 19, ΤΕ 2, ΔΕ 33, ΥΕ 15, Σύνολον 69, Ἀγαμοὶ 14, Ἑγγαμοὶ 55, Συνταξιούχοι Ἱερεῖς 5, Διάκονοι 2.

ΙΕΡΑΙ ΜΟΝΑΙ

Ἀνδρῶναι· 1) Ὁσίου Μαξίμου Κανσοκαλύβη Παπικίου Ὁρους, Ἔτος ιδρύσ. 2008 Ἡγούμε. Αρχιμ. Παῖσιος Ἀζμανίδης, Μοναχοὶ Ἑγγεγρ.12, Τηλ. 25310.20254 καὶ 72738

2) Ἀγ. Χριστοφόρου Κομοτηνῆς, Ἔτος ιδρύσ. 1972, Πρόεδρος Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἡγούμε. Δημήτριος Βασιλειάδης, Τηλ. 25310-72871.

Γυναικεῖαι· 1) Παναγίας Φανερωμένης Βαθυρρύακος, Ἔτος ιδρύσ. 1954 Ἡγούμε. Μοναχή Μαριάμ, Μοναχαί Ἑγγεγρ. 3, Τηλ. 25310.97022.

2) Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Πανδρόσου, Ἔτος ιδρύσ. 2011 Ἡγούμε. Μοναχή Ἰωάννα, Τηλ. 25310-33262.

Α΄. ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Μητροπολιτικόν· Πρόεδρος: ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων **Μέλη·** Ἀρχιμ. Χρῦσανθος Θεοδωρίδης, Πρωτ. Δημήτριος Τρέσαλος, κ. Γεώργιος Κυμπαρίδης Πρόεδρος Δικηγορικοῦ Συλλόγου Κομοτηνῆς, κ. Ἐπαμεινώνδας Ἀδαμακόπουλος Προϊστάμενος Δ.Ο.Υ. Κομοτηνῆς, κ.κ. Γεώργιος Μαρινίδης, Ἰωάννης Σαλούπης Ἐκκλ. Σύμβουλοι, Γραμματεὺς· Πρωτοπρ. Ἰωάννης Μακίδης.

Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον· Πρόεδρος: ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων **Τακτικὰ Μέλη·** Ἀρχιμ. Οἰκουμένιος Μαρκόπουλος, Πρωτ. Σταῦρος Κολιούσης **Ἀναπληρωματικὰ Μέλη·** Πρεσβ. Ἰωάννης Τέρσης, Πρεσβ. Νεκτάριος Παπαλεξίου.

Β΄. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

1. **Θεῖον Κήρυγμα:** Τακτικῶς κατὰ Κυριακὴν ὁ Σεβασμιώτατος, ὅπου ἂν ᾖ ἱεουργῶν. **Τεροκῆρυξ·** Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Ἰατρίδης, **Κήρυκες Θείου Λόγου·** Ἀρχιμ. Ἀντώνιος Παπαθανασίου, Ἀρχιμ. Παῖσιος Ἀζμανίδης, Ἀρχιμ. Ἀλέξανδρος Γκατζῆς, Ἀρχιμ. Προκόπιος Μπαλτζίδης, Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Τσιναρέλης, Ἀρχιμ. Νεκτάριος Δημητρόπουλος, Ἀρχιμ. Ἰωσήφ Τσουπράκος, Ἀρχιμ. Οἰκουμένιος Μαρκόπουλος, Ἀρχιμ. Πορφύριος Σοφός.

2. **Ἑσπεριναὶ Ὁμιλίαι:** Ὁ Σεβασμιώτατος καθ' ἑκάστην Κυριακὴν ἑσπέρας ἐν Κομοτηνῇ.

3. **Γραπτὸν Θεῖον Κήρυγμα:** Συντασσόμενον ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

4. **Ἑνοριακοὶ Κύκλοι Μελέτης Ἀγίας Γραφῆς.**

5. **Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς** τῆς Ἱ. Μητροπόλεως «ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ» 95,8 FM, Τηλ. 25310-81009. Ὑπεύθυνος κ. Θεόδωρος Βρουζέλης.

6. **Συνάξεις Ἐφημερίων:** α) Ἐτήσιον Ἱερατικὸν Συνέδριον. β) Μηνιαία τακτικὴ Γενικὴ Ἱερατικὴ Σύναξις Ἐφημερίων. γ) Περιοδικαὶ Συνάξεις Ἐφημερίων εἰς τὰς Ἀρχιερατικὰς Περιφερείας. δ) Συνάξεις διὰ τὰς Πρεσβυτέρας. ε) Σεμινάρια νέων Κληρικῶν.

7. **Ἱερὰ Ἐξομολόγησις:** α) Ὁμὰς Πνευματικῶν εἰς ἑνορίας τῆς ὑπαίθρου. β) Εἰδικοὶ ἔξομολόγοι διὰ τὴν νεότητα. γ) Σεμινάριον νέων καὶ ὑποψηφίων Πνευματικῶν.

8. **Χριστιανικὴ Ἀγωγή Νεολαίας:** α) Κατηχητικὰ Σχολεῖα: Ἀνώτερα 3, Μέσα 7, Κατώτερα 15. Σύνολο Κατηχητικῶν Σχολείων 25, Κατηχητῶν 25. β) Κατασκηνώσεις Ἱ. Μητροπόλεως· Εἰς Μαρώνειαν. Τέσσαρες περίοδοι. Ὑπεύθυνοι Ἀγοριῶν· Δημοτικοῦ· Πρωτ. Ἰωάννης Δίγκας. Γυμνασίου - Λυκείου· Πρωτ. Ἰωάννης Μακίδης. Ὑπεύθυνοι Κοριτσιῶν· Δημοτικοῦ - Γυμνασίου - Λυκείου· κα Ἑλένη Μαργαρίτη. γ) Σύναξις Φοιτητῶν εἰς Πνευματικὸν Κέντρον τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

9. **Θρησκευτικὴ Ὑπηρεσία Φυλακῶν:** Ὑπεύθυνοι·

Ἀρχιμ. Οἰκουμένιος Μαρκόπουλος καὶ Πρωτοπρ. Ἀναστάσιος Πούλιος. Σύλλογος Συμπαραστάσεως Κρατουμένων (Κοσμίου 9, Κομοτηνή, τηλ. 25310-23412). Χορηγεῖ τὰ χρειώδη εἰς κρατουμένους καὶ ἀποφυλακισμένους.

10. Θρησκευτικὴ Ὑπηρεσία Ἀσθενῶν – Ἀναξιοπαθούντων: Ὑπεύθυνοι: Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Τσιναρέλης, Ἀρχιμ. Οἰκουμένιος Μαρκόπουλος καὶ Πρωτ. Δημήτριος Τρέσαλος.

11. Πνευματικὴ Συμπράξεις Γηροκομείου: Ὑπεύθυνος: Πρωτοπρ. Δημήτριος Βασιλειάδης.

12. Θρησκευτικὴ Ὑπηρεσία Στρατοῦ: Ὑπεύθυνος: ὁ Στρατιωτικὸς Ἱερεὺς Πρωτ. Κυριάκος Μπαντουβεράκης.

13. Ἀντιαιρετικὸς Ἀγών: Ὑπεύθυνοι: Πρωτ. Ἀργύριος Καϊμακάμης, Πρωτ. Ἰωάννης Μακίδης.

14. Σχολαὶ Ἱ. Μητροπόλεως: α) **Σχολὴ Βυζαντινῆς Μουσικῆς** (Φ.Ε.Κ. Συστάσεως 2889 τ. Β΄/19-08-2018). Ἔδρα: Τὸ Πνευματικὸν Κέντρον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, Δ/νσις: Τσανακλῆ 12. Διευθυντής: ὁ Πρωτοψάλτης κ. Σάββας Παρασκευαΐδης. β) **Σχολὴ Γονέων.** Ὑπεύθυνοι: Πρωτ. Ἰωάννης Μακίδης, Πρωτ. Ἀργύριος Καϊμακάμης.

Γ΄. ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

1) Γενικὸν Φιλόπτωχον Ταμεῖον: Ἐνίσχυσις ἀναξιοπαθούντων ἀνεξαρτήτως τῶν θρησκευτικῶν των

πεποιθήσεων. Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ.: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης, Ἀντιπρόεδρος· ὁ Γενικός Ἀρχιερατικός, Ταμίας – Ὑπεύθυνος· ὁ Πρωτ. Χρυσοβαλάντης Δήμου.

2) Ἑνοριακὰ Παραρτήματα Γενικοῦ Φιλοπτώχου Ταμεῖου: Λειτουργοῦν εἰς ἅπασας τὰς ἐνορίας τῆς Ἱ. Μητροπόλεως.

3) Πρόγραμμα Σιτίσεως «ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΓΑΠΗΣ»: Καθημερινῶς παροχὴ μεσημβρινοῦ γεύματος εἰς 170 τροφίμους εἰς τὰς ἐνορίας τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς καὶ τοῦ Ἱ. Ν. τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς.

4) Ταμεῖον Ὑποτροφιῶν: Χορηγεῖ βοηθήματα εἰς ἱεροσπουδαστάς, φοιτητάς καὶ φοιτητρίας.

5) Ταμεῖον Ἱερατικῆς Ἀλληλεγγύης: Ἐξ εἰσφορῶν τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ὑπεύθυνοι· Πρωτ. Δημήτριος Τρέσαλος καὶ Πρωτ. Παρασκευᾶς Παρθένης.

6) Γραφεῖον Ἐπιδόματος Τρίτου Τέκνου: Λειτουργεῖ ἀπὸ τὸ ἔτος 1999 μὲ ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὑπεύθυνος ὁ κ. Χρῆστος Οἰκονόμου.

7) Κοινωνικὰ Φροντιστήρια: Λειτουργοῦν εἰς τὸν Ἱερὸν Καθεδρικὸν Ναὸν Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς, Ὑπεύθυνος· Πρωτ. Χρυσοβαλάντης Δήμου.

Δ΄. ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

1) Α΄ Βρεφονηπιακὸς Σταθμὸς «**ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ**» Διαχειρίστρια· Ἀνθὴ Ζημιλιάγκου Τηλ. 25310-23305. Διοικητικὸν Συμβούλιον Πρόεδρος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, Μέλη: Πρωτ. Χρυσοβαλάντης Δήμου, κ. Παναγιώτης Καραβέτης, κα Μαρίκα Πουρνάρα.

2) Β΄ Βρεφονηπιακὸς Σταθμὸς «**Η ΑΓΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ**» Διαχειρίστρια· Ἀνθὴ Ζημιλιάγκου Τηλ. 25310-23084. Διοικητικὸν Συμβούλιον Πρόεδρος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, Μέλη: Πρωτ. Κωνσταντῖνος Τσουλιάγας, κ. Παναγιώτης Καραβέτης, κα Μαρίκα Πουρνάρα.

Ε΄. ΛΟΙΠΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΣ

- Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον καὶ Βιβλιοθήκη Τερᾶς Μητροπόλεως: Ὑπεύθυνος· Πρωτ. Δημήτριος Βασιλειάδης, Γραμματεὺς· Πρωτ. Σταῦρος Κολιούσης καὶ κα Χρυσούλα Τσιαμτσίκια.

- Εἰδικαὶ Λειτουργικαὶ Συνάξεις: α) Διὰ τοὺς Νομικοὺς τὴν 3ην Ὀκτωβρίου ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἀγ. Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου. β) Διὰ τοὺς Ἱατροὺς τὴν 18ην Ὀκτωβρίου ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ. γ) Διὰ τοὺς Ὀδοντιάτρους τὴν 11ην Ἀπριλίου ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Ἀντίπα. δ) Διὰ τοὺς Ἐκπαιδευτικοὺς τὴν 30ὴν Ἰανουαρίου, ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. ε) Διὰ τοὺς Ὁδοκαθαριστάς.

- Έκδόσεις:

α) Περιοδικὸν «Παρρησία». Ὑπεύθυνος ὁ κ. Γεώργιος Τσιγάρας, Ἀναπλ. Καθηγητῆς Δ.Π.Θ.

β) Ἐγκόλπιον Ἡμερολόγιον Ἱ. Μητροπόλεως. Ἐκδίδεται κατ' ἔτος. Ὁμοίως ἐκδίδεται καὶ ἡμερολόγιον τοίχου.

- Ἐπιτροπαί:

α) Καλλιτεχνικὴ Ἐπιτροπὴ Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ἐπιλαμβάνεται θεμάτων ἀνακαινίσεως καὶ διακοσμήσεως τῶν Ἱ. Ναῶν. Ὑπεύθυνοι: Ἀρχιμ. Παῖσιος Ἀζμανίδης καὶ Ἀρχιμ. Χρῦσανθος Θεοδωρίδης.

β) Ἐπιτροπὴ Προστασίας Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας.

γ) Ἐπιτροπὴ Ἀκροάσεως Ἱεροψαλτῶν. Πρόεδρος: Πρωτ. Σταῦρος Κολιούσης, Μέλη: κ. Ἀθανάσιος Σαλαμάνης, κ. Ἰορδάνης Ἀγγελίδης καὶ κ. Χρῆστος Μαρκόπουλος.

δ) Ἐπιτροπὴ Διασώσεως καὶ Καταγραφῆς Ἐκκλησιαστικῶν Κειμηλίων καὶ Κτισμάτων.

ε) Νομικὴ Ὑπηρεσία Ἱ. Μητροπόλεως (Φ.Ε.Κ.: 675/τ.Β' /21-04-2015). Ὑπεύθυνη: κα Μαρίκα Πουρνάρα, Δικηγόρος.

στ) Τεχνικὴ Ὑπηρεσία Ἱ. Μητροπόλεως (ΦΕΚ: 2433/τ.Β' /27-9-2013).

ζ) Τεχνικὸν Συμβούλιον Ἱ. Μητροπόλεως α) κ. Ἀναστάσιος Παράσχου, Πολιτικὸς Μηχανικός, β) κα Μαρία Χαμητίδου, Ἀγρονόμος-Τοπογράφος Μηχανικός

καὶ γ) κα Μαρίκα Πουρνάρα, Δικηγόρος.

η) Μ.Κ.Ο. «Επαλξην», ἀριθμ κατ. Πρωτ. Ροδόπης: 8/5-6-2013.

θ) Μ.Κ.Ο. «Ελπίς», Ἀριθμ. Καταθ. Πρωτοδ. Ροδόπης: 5/30-4-2015.

ι) Γραφεῖον Θρησκευτικῆς Περιηγήσεως· Ὑπεύθυνος Πρωτ. Δημ. Τρέσαλος.

ια) Ὁ Σεβασμιώτατος προεδρεύει· Τοῦ Ἰδρύματος Παπανικολάου καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Ὑποτροφιῶν Κλεάρχου Τσουρίδη.

- Πνευματικὸν Κέντρον Ἱ. Μητροπόλεως παρὰ τῇ ἑδρᾷ αὐτῆς.

ΣΤ΄. ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ

- Τοπικαὶ Ἑορταί: α) Ἀγ. Παρασκευῆς Πολιούχου Κομοτηνῆς, β) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, γ) Ἐλευθέρια τῆς πόλεως καὶ τῆς Θράκης 14 Μαΐου.

- Ἱερὰ Λείψανα: Τεμάχια Ἱερῶν Λειψάνων τοῦ Ἀγίου Νεομάρτυρος Μιχαὴλ Μαυροειδοῦς τοῦ Ἀδριανουπόλιτου εἰς Ἱ. Μητροπολιτικὸν Ναὸν Κομοτηνῆς, Ἀγ. Νεκταρίου Αἰγίνης εἰς Ξυλαγανήν, Ἀγ. Ἀθανασίου Χριστιανουπόλεως καὶ Ὁσίου Ξενοφῶντος εἰς Ἱερὰν Μονὴν Εἰσοδίου τῆς Θεοτόκου Πανδρόσου, Ἀγ. Γεωργίου Νεομάρτυρος τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις εἰς Ἱερὸν Ναὸν Ἀγ. Γεωργίου Κομοτηνῆς, Ὁσ. Σοφίας Κλεισούρας εἰς Ἱ. Ν. Μέσσης καὶ Λείψανα διαφόρων Ἀγίων ἀποτεθησαρισμένα εἰς Ἱ. Μητροπολιτικὸν Ναὸν Κομοτηνῆς καὶ

έν τοῖς Ἱεροῖς Ναοῖς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

- **Ἱερὰ Εἰκόνες:** Παναγίας Φανερωμένης 18^{ος} αἰῶν εἰς Ἱερὰν Μονὴν Παναγίας Φανερωμένης Βαθυρρύακος, Παναγίας Ὁδηγητρίας 15^{ος} αἰῶν εἰς Ἱ. Μητροπολιτικὸν Ναὸν Κοιμήσεως Θεοτόκου Κομοτηνῆς καὶ Παναγίας «Ρόδον τὸ Ἀμάραντον» 19^{ος} αἰῶν εἰς Μέσσην.

- **Ἱστορικὰ Μνημεῖα:** Ὁ Μητροπολιτικὸς Ναὸς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς, Παλαιοχριστιανικαὶ Βασιλικαὶ Συνάξεις καὶ Ἁγίου Χαραλάμπους Μαρωνείας, Ἐπισκοπικοὶ Ναοὶ Μαξιμιανουπόλεως καὶ Βυζαντικῆς Μαρωνείας, ὡς καὶ ἐρείπια Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Παπικίου Ὄρους.

Ζ'. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Ἐκκλησιαστικὸν Μουσεῖον. Στεγάζεται εἰς τὸ ἀναστηλωθὲν Μνημεῖον τοῦ Πτωχοκομείου Κομοτηνῆς (14^{ος} αἰῶν). Ξενοφῶντος 8. Τηλ. 25310-34177. Ὑπεύθυνη· κα' Ἐλισάβετ Γαλαντζῆ.

Πασχάλιον
τῶν ἐτῶν
2012 - 2025

2012	15 Ἀπριλίου
2013	5 Μαΐου
2014	20 Ἀπριλίου
2015	12 Ἀπριλίου
2016	1 Μαΐου
2017	16 Ἀπριλίου
2018	8 Ἀπριλίου
2019	28 Ἀπριλίου
2020	19 Ἀπριλίου
2021	2 Μαΐου
2022	24 Ἀπριλίου
2023	16 Ἀπριλίου
2024	5 Μαΐου
2025	20 Ἀπριλίου

Περίοδοι νηστείας:

- Τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς
- Τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος
- Τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων
- Τοῦ Δεκαπενταυγούστου
- Τῶν Χριστουγέννων

Ἡμερήσιες νηστεῖες

(οὔτε λάδι):

- Τῆς Τετάρτης καὶ τῆς Παρασκευῆς
- Τῆς 5ης Ἰανουαρίου (παραμονή Θεοφανείων)
- Τῆς 29ης Αὐγούστου (Αποτομή τ. κεφαλῆς Προδρόμου)
- Τῆς 14ης Σεπτεμβρίου (Υψωσις Τιμίου Σταυροῦ)

Ἀπολυτές περίοδοι

(καταλύσεως εἰς πάντα):

- Τῆς Α' Ἑβδομάδος τοῦ Τριωδίου (Κυριακή τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου ἕως Κυριακή τοῦ Ἀσώτου)
- Τῆς Γ' Ἑβδομάδος τοῦ Τριωδίου (Ἀπὸ Δευτέρα ἕως Κυριακή τῆς Τυρινῆς. Δέν τρώμε μόνο κρέας)
- Τῆς Διακαινησίμου Ἑβδομάδος (Κυριακή τοῦ Πάσχα ἕως Κυριακή τοῦ Θωμᾶ)
- Τῆς Ἑβδομάδος μετὰ τὴν Πεντηκοστή (Κυριακή τῆς Πεντηκοστῆς ἕως Κυριακή τῶν Ἀγίων Πάντων)
- Τοῦ Δωδεκαημέρου (25 Δεκεμβρίου ἕως 6 Ἰανουαρίου, ἐκτὸς τῆς παραμονῆς τῶν Θεοφανείων, 5 Ἰανουαρίου)

Ἡμέρες καταλύσεως ἰχθύος

- Ἡ 7η Ἰανουαρίου (Σύναξις Τιμίου Προδρόμου)
- Ἡ 2α Φεβρουαρίου (Υπαπαντὴ τοῦ Κυρίου)
- Ἡ 25η Μαρτίου (Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου)
- Ἡ Κυριακὴ τῶν Βαΐων
- Ἡ Τετάρτη τῆς Μεσοπεντηκοστῆς
- Ἡ Τετάρτη τῆς Ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα
- Ἀπὸ Δευτέρα τῶν Ἀγίων Πάντων ἕως 28 Ἰουνίου, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς Τετάρτες καὶ Παρασκευές
- Ἡ 24η Ἰουνίου (Γενέθλιον τοῦ Προδρόμου)
- Ἡ 29η Ἰουνίου (Ἀγίων Πέτρου καὶ Παύλου)
- Ἡ 6η Αὐγούστου (Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος)
- Ἡ 15η Αὐγούστου (Κοίμησις τῆς Θεοτόκου)
- Ἡ 8η Σεπτεμβρίου (Γενέθλιον τῆς Θεοτόκου)
- Ἡ 14η Νοεμβρίου (Ἀποστόλου Φιλίππου)
- Ἡ 21η Νοεμβρίου (Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου)
- Ἀπὸ 15η Νοεμβρίου ἕως 17η Δεκεμβρίου, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς Τετάρτες καὶ Παρασκευές

Ἐξώφυλλο:

Θεοτόκος «Ρόδον τὸ ἀμάραντον». Ἱερὸς Ναὸς Ἀγίου
Γεωργίου Κομοτηνῆς. Φορητὴ εἰκόνα β' μισοῦ 19ου αἱ.

Ὁπισθόφυλλο:

Θρησκευτικές, στρατιωτικές καὶ πολιτικές ἀρχές κατὰ
τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Κομοτηνῆς

Κείμενα:

κ. Ἰωάννης Μ. Μπακιρτζῆς

Φωτογραφίες: Ἀρχεῖον Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Μαρωνείας & Κομοτηνῆς

καὶ Δημήτριος Λούπης

Ἐπιμέλεια:

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης.

Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία:

Τυπογραφεῖο «Μέλισσα», Ἀσπροβάλτα,

τηλ. 23970 23313, e-mail: melissa@melissaprint.com

Ὁ ἐορτασμὸς τῆς πρώτης Ἐπετείου
τῆς Ἀπελευθέρωσης τῆς Κομοτηνῆς.

